

MALI RIJTAR

Informativno glasilo Občine Beltinci • številka 63 • avgust 2017 • letnik XIV • ISSN -1581-7156

Prašnati so poskrbeli za nezopazen in nostalgichen glasbeni večer

Letošnji prejemniki in prejemnice v družbi župana: Martina Vidonja (Vrtec Beltinci), Štefan Černi (SD Gančani), Franc Maučec (HK Lipovci), Stanko Srša, Lilijana Fujs Kojek (SPV Beltinci) in zlate maturantke Katja Vöröš, Sara Pozdrec, Laura Kozar, Maja Sraka (diamantna maturantka)

Položitev venca na spominsko ploščo braniteljem samostojne Slovenije

Spoštovane občanke in občani

s koncertom Jana Plestenjaka smo v občini zaključili poletne prireditve in obenem tudi praznovanje 21. občinskega praznika. V tem času se je zvrstilo precej prireditev v celotni občini in verjamem, da je bilo za vsak okus nekaj. Gotovo je vsak našel prireditev ali dogodek, ki se ga je udeležil in se ga bo verjetno še nekaj časa tudi spominjal. Tudi v jesenskem času se bo še možno udeležiti marsičesa, kar se obeta v občini Beltinci. Prireditelji se trudijo, zato je prav, da jim izkažemo podporo s svojo udeležbo.

September je mesec, ko se zaključijo počitnice. Učenci sedejo v šolske klopi, zato se tudi ritem dogajanja spremeni. Velika sprememba je tudi v prometu, kajti na cesti so zopet prisotni najbolj ranljivi, to so otroci: bodisi peš, na kolesu, v avtomobilu. Lahko rečemo, da so bili med nami tudi poleti, vendar je večja koncentracija v okolici šol in sploh na cesti v času šolskega leta, zato apeliram na vse, da smo še bolj pazljivi in upoštevamo prometna pravila. V prvih dneh pouka je v okolici šol in vrtcev poostrena kontrola varnostnih

organov, pa kljub temu mora biti naša skrb, predvsem pa dolžnost, da smo na najbolj ranljive udeležence v prometu – otroke - posebej pozorni. Kaj radi pozabimo na prometna pravila in nehote vozimo prehitro skozi naselja. Slogan pravi » Hitrost ubija ». Prilagodimo se razmeram na cesti, kajti prihaja jesenski čas, ko se bodo razmere še dodatno spremenile. V kolikor se bomo navajali na spremembe že sedaj, bo toliko lažje tudi pozneje.

V tem času zaključujemo dve investiciji, pričeti v začetku poletja. Tako je v zaključni fazi prav gotovo največja investicija v tem času, to je prva faza povezovalne poti v industrijsko cono Beltinci skupaj z mostom preko Črnca. V septembru bomo razpisali nadaljevanje del in sicer asfaltiranje do mostu in preboj v industrijsko cono. S tem se bo sprostil promet po Kmečki ulici, kajti vhod v zbirni center in tudi na njive v tem delu bo omogočen po tej cesti.

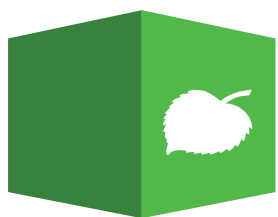
Prav tako zaključujemo investicijo v Vrtcu - Enota Beltinci. Dogradili smo sanitarije s previjalnico za

prvo starostno skupino. Ob tem je bilo potrebno narediti še dodatne spremembe, ki jih je zahteval projekt. Za investicije, ki so bile načrtovane za letošnje leto, bomo z razpisi sedaj v jesenskem času izbrali izvajalce ter pričeli z deli. Glede na njihov obseg bodo v večini primerov realizirane v skladu z načrtovanjem.

Spoštovane občanke in občani. Vsem osnovnošolcem in dijakom želim obilo uspeha pri šolskih obveznostih, predvsem še prvošolcem v osnovnih in na srednjih šolah, da se čim hitreje prilagodijo na nove obveznosti in novo okolje.

Milan Kerman
župan Občine Beltinci

TISK in VEZENJE na MAJICE

tilia print

T I S K A R N A

Tekstil predstavlja eno največjih skupin promocijski artiklov. S potiskano majico ali kakšnim drugim tekstilnim izdelkom dosežemo veliko ljudi. Poleg tega ljudje radi dobijo v dar uporabne izdelke z dodano vrednostjo.

Štefana Kovača 3 • 9231 Beltinci • M: 041 515 976 • www.tilia-print.com

Poletje je mimo, jesen je prišla...

v iztekajočem se poletju so se v naših krajih zvrstili številni dogodki, ki so popestrili vroče poletne dni in večere. Upam, da ste se tudi sami udeležili katerega izmed njih in s tem izkazali priznanje ter spoštovanje vsem, ki se vsako leto trudijo pripraviti kakovostne in bogate vsebine za svoje sokrajane in širšo javnost.

Nekatere izmed prireditev, ki so jih obiskali tudi najvidnejši predstavniki slovenskega kulturnega in političnega vrha, so obširneje predstavljene tudi v tokratni številki Malega rjitarja, ki prinaša obilico zanimivega branja iz delovanja občinske uprave, društev, zavodov pa tudi življenja posameznikov ter njihovih interesnih področij.

Konec avgusta in začetek septembra vsako leto pomenita tudi konec brezskrbnih počitniških dni za naše

šolarje in študente, ki se sedaj že zbirajo v hramih učenosti širom Slovenije, vedno več pa jih znanje nabira tudi čez mejo. Veliko pa je tudi mladih, ki letos začenjajo novo izobraževalno obdobje, najsi bo to osnovna, srednja ali visokošolska stopnja. Zaželimo jim dober začetek, naj smelo in ambiciozno stopijo na pot znanja in razvoja. Hkrati pa upajmo, da bodo v prihodnosti delček osvojenih znanj in pridobljenih veščin delili tudi v svojem domačem okolju, ki še kako potrebuje sposobne in delovne posameznike z občutkom za skupnost, iz katere izhajajo. Vse dobro želimo tudi našim malčkom, ki z jesenjo pričenjajo spoznavati svet okoli sebe pod budnim očesom svojih vzgojiteljev. Naj jim bodo njihove poti varne, oči radožive in srca polna sončnih žarkov!

Jesen je tudi čas pospravljanja pridelkov in trgategv. Kljub vse večjim

klimatskim spremembam, ki za sabo prinašajo sušo, ujme in posledično manjši pridelek, se še vedno veselimo obdobja, ko se iz zemlje jemlje to, kar je bilo spomladi položeno vanjo. Naj bo jesenski čas naklonjen vsem, ki s hvaležnostjo sodelujejo z naravo kakor tudi tistim, katerih ustvarjalna energija je usmerjena v vzgojo in izobraževanje ukaželjne mladine in drugih posameznikov.

V popestritev poznopoletnih in zgodnjejesenskih dni pa vas vabim, da prelistate naše in vaše občinsko glasilo, ki prinaša zanimivo branje tudi v svoji 63. izdaji.

*Za uredniški odbor
Vaša urednica*

Simona Cizar

Mali rjitar

informativno glasilo Občine Beltinci

Vsebina objavljenih člankov ne odraža vedno stališča uredniškega odbora glasila. Objavljenih člankov ne honoriramo.

uredniški odbor:

Simona CIZAR (odgovorna urednica)
Martina PERŠA (namestnica odgovorne urednice)
Jožica JAKOB, Genovefa VIRAG, Snežana BRAČKO

zbiranje materiala:

Lilijana BEŽAN HORVAT

jezikovni pregled:

Zlatka HORVAT

fotografije:

Sandra KAVAŠ (naslovnica),
Nataša JUHNOV, Boštjan ROUS, Danilo LEBAR, Ana TOPOLJSKI, Pomurje24.si,
Arhiv Občine Beltinci, Arhiv OŠ Beltinci, Arhiv Vrtca Beltinci,
Tina ZVER, Marinka JERIČ

grafično oblikovanje in priprava za tisk:

TILIA PRINT ROMAN KLEMENČIČ s.p.

tisk:

TILIA PRINT, ROMAN KLEMENČIČ s.p.

avgust 2017

Glasilo ni naprodaj, vsako gospodinjstvo v občini ga dobi brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežu Občine Beltinci, Mladinska 2, 9231 Beltinci, 02 / 541 35 35, www.beltinci.si, obcina@beltinci.si

Prosimo vas, da nam
prispevke za 64.
številko, ki predvidoma
izide konec oktobra,
posredujete
do petka,
13. oktobra 2017
v elektronski obliki
s komentarji k
fotografijam
in navedbo avtorja ter
v ustreznem formatu.
Naš elektronski naslov:
malirjitar@beltinci.si

Osrednja občinska slovesnost ob 21. občinskem prazniku Občine Beltinci in dnevu združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom

*"Mujra je zašepetala:
Struga moja zlata vala...
ali so vam vrelci znani,
odket ga prineso vali?...
Tü kre moje leve strani rod prebiva,
rod pregnáni...«*

(Klekl, Novine 17. Januar 1919)

Osrednja občinska slovesnost ob praznovanju 21. občinskega praznika Občine Beltinci ter dneva združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom je bila v kulturni dvorani v Beltincih na sam državni praznik, 17. avgusta 2017.

V kulturnem programu, ki ga je pripravil ZTK Beltinci, so sodelovali: Moški pevski zbor iz Lipovec pod taktirko zborovodje Gorazda Tivadarja ter mlada kitararska virtuoza Daša Smodiš in Timotej Tivadar, učenca Glasbene šole Beltinci.

Slavnostni govornik je bil župan Milan Kerman, ki je za vse zbrane povedal:

Spoštovane gospe in gospodje svetniki, direktor Občinske uprave Slavko Petek, poslanec Državnega zbora Jožef Horvat, načelnik Upravne enote mag. Dominik Štajner, župani sosednjih občin, ravnateljica Osnovne šole Beltinci Matejka Horvat, ravnateljica Vrta

Beltinci, direktorica Zavoda sv. Cirila in Metoda, predstavnik Policijske uprave Murska Sobota, častni občani Občine Beltinci, gospod župnik, zaposleni v občinski upravi, dobitniki nagrad in priznanj, nastopajoči, predsedniki društev, predsedniki krajevnih skupnosti občine Beltinci, prisotni prejšnji župani, Združenje veteranov vojne za slovenijo, predsednik Društva generala Maistra, predstavniki humanitarnih organizacij, gostje, med katerimi posebej pozdravljam delegacijo poljske Občine Skarżisko Koscielne, delegacijo gasilcev poljske Občine Ujazd, delegacijo Občine Mursko Središče, delegacijo Občine Novi Kneževac iz Srbije in našega dolgoletnega prijatelja iz Poljske, Gregorija Svetlika

Praznovanje občinskega praznika je pomemben dogodek za vsako občino. To je namreč tisti dan, ki si ga je občina izbrala izmed velikega števila zgodovinskih dejstev ali pomembnejših

prelomnic v svojem okolju. Vsako leto se ta dan posebej počasti in slovesneje tudi predstavi. Posebno slovesno pa je, v kolikor lahko občina praznuje skupaj z državo, torej da je isti dan tudi državni praznik. Občina Beltinci ima to čast, da je danes, na dan občinskega praznika, tudi državni praznik po Zakonu o praznikih in dela prostih dnevih, ki ga je sprejel Državni zbor leta 2005. 17. avgust ni dela prost dan, pa je kljub temu pomemben za nas Prekmurce in za Slovenijo. Ko je bila pred enaindvajsetimi leti sprejeta odločitev o datumu občinskega praznika, nismo niti najmanj slutili, da bo to nekoč tudi državni praznik.

Je pomemben datum ne samo za našo občino, ampak tudi širše, kajti po pisnih virih iz leta 1919 se je ta dan zbrala velika množica ljudi pred cerkvijo v Beltincih na zborovanju. Viri trdijo, da je bilo prisotnih 20000 ljudi, ki so tako plebiscitarno sodelovali po opravljenem bogoslužju pri pomembnem dogajanju, kajti opravljena je bila predaja vojaške oblasti v civilne roke. To pa je bilo tudi zadnje dejanje združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom. Sen Prekmurcev o takšni povezavi je trajal tisočletje, kajti tisoč let smo bili pod madžarsko nadvlado, kljub temu pa se je na tem delu, v tej pokrajini vztrajalo v slovenstvu. Uradništvo, šole, državne

V kulturnem programu so sodelovali MOPZ Lipovci pod taktirko zborovodje Gorazda Tivadarja ter mlada kitararska virtuoza Daša Smodiš in Timotej Tivadar

ustanove so delovale v madžarskem jeziku. Narod pa je navkljub vsemu ohranil svojo govorico, kulturo, navade in hrepenenje, da bo nekoč priključen k tisti državi, h kateri sodi. Tok zgodovine se je s priključitvijo Prekmurja z matično domovino v veliki meri obrnil, ker s tem ni pridobila samo ta pokrajina, ti ljudje, ampak v veliki meri Slovenija. Ta praznik, ta dan, ki se ga spominjamo, lahko rečemo, da je bil za Slovence in za Slovenijo pravi mali čudež. Če namreč pogledamo zgodovinska dejstva in Slovenijo nasploh, vidimo, da je Slovenija svoje ozemlje v glavnem izgubljala (Koroška, Primorska, Istra). S priključitvijo Prekmurja pa se je zgodilo ravno obratno. KSloveniji je bil priključen dovršen del ozemlja, ki je dolga stoletja pripadal Madžarski. Prav gotovo ni bil dosežen celoten cilj, kot so si ga naši pogajalci na Pariški konferenci zastavili. Kar precejšen del rojakov, Prekmurcev, je še vedno ostal izven meja (porabski Slovenci), torej na madžarski strani. Lahko pa bi se zgodilo tudi drugače. Nekateri načrti oziroma variante so bile, da se postavi meja nekje pri Dravi, kar bi pomenilo še večjo izgubo ozemlja. To so razlogi, da pomen tega praznika in prizadevanja vseh vpletenih nenehno poudarjamo, nenehno ponavljamo in se jih spominjamo. Praznik nam mora biti spomin in opomin hkrati.

Neprestano se je potrebno spominjati velikih mož, ki so s svojim delom, znanjem, trudom, požrtvovalnostjo in vztrajnostjo odločilno vplivali in prispevali k temu, da smo danes v Slovenij, da govorimo slovenski jezik, da je govorica nas Prekmurcev živa. Na tem mestu se spomnimo na rojake, kot so Ivan Jerič, Matija Slavič, general Rudolf Majster, Jožef Klekl, Lojze Kozar in drugi. Ravno Jožef Klekl starejši je na tedanjem zboru glasno agitiral in vzpodbujal rojake k združitvi in množica mu je takrat vzklikala: Obečamo, obečamo! Ne gre pa zanemariti še oba Küzmiča, Košiča, Ivanocija, Kūharja, Bašo, ki so med ljudmi s svojim delovanjem opravili ogromno dela pri ozaveščanju Prekmurcev. Spomin na našete može mora biti med nami večen. Vedno znova

poudarjati njihove zasluge pa mora biti naša obveza. Vprašamo se lahko in se tudi moramo, ali smo dovolj storili za ohranitev njihovega spomina. Pa ne samo spomina, ampak ustreznega obeležja. Še dve leti imamo čas, da to popravimo. Stoletnica priključitve je namreč idealna prilika, da zamujeno nadoknadimo.

Marsikdo je takrat priključitvi nasprotoval. Marsikdo je odkrito deloval nasprotno, se trudil, da ostane vse tako, kot je bilo, kar bi pomenilo Prekmurje v nederjih madžarske nadvlade. Tudi tega se je potrebno na ustrezen način spominjati, kajti je del procesa priključevanja in daje težo prizadevanjem tedanjih velikih mož, ki so dosegli priključitev. Veselje, da je bil dosežen uspeh priključitve, je bilo neizmerno, pa ne samo veselje, tudi zadovoljstvo ob tem uspehu.

In opomin! Ničesar in prav ničesar ni nikomur podarjeno. Priključitev prekmurskih Slovencev k matičnemu narodu je bila priborjena. Ne moremo govoriti o borbi z orožjem. Boj se je bil na diplomatskem odru, boj z argumenti. Priključitev je bila dolgo zaželeno in samo z vztrajnostjo dosežena. Nihče v tem prizadevanju ni obupal, postal melanholičen ali tako po domače - vrgel puške v koruzo. Ideji se je marsikdaj nasprotovalo tudi s šikaniranjem, danes bi rekli mobingom, marsikdo je končal v zaporih, izgubil premoženje, bil ustrahovan, pretepen. Vendar, ideja je živela, dokler se sanje niso uresničile. In tu je opomin za nas. Smo v današnjem času tudi takšni? Ali se nas prehitro ne loti malodušje? Opomin, da se vse lahko doseže, vendar ideja mora živeti v zavesti in imeti mora dovolj trdne in prepričljive argumente. Posebej pa je potrebno poudarjati skupno delovanje v dobrobit vseh. Pa tukaj ne mislim samo naše občine ali regije. Mislim na celotno državo in nenazadnje na našo širšo domovino, v katero smo se združili, Evropo.

Opomin, da moramo biti budni v vseh časih, vsak trenutek. Spremljanje dogodkov in ustreznna reakcija na le te pomeni uspeh oziroma korak k temu,

kar smo si zastavili. Radi pravimo: Ura zamujena ne vrne se nobena. To se dokazuje skozi zgodovino in tudi priključitev prekmurskih Slovencev k matičnemu narodu je dokaz temu. Ob pravem trenutku so bili naši pogajalci z argumenti na pravem mestu.

Občina Beltinci praznuje. Praznuje Slovenija. Praznovanje je običajno dan veselja, dan radosti. Ali smo dovolj ponosni na našo domovino Slovenijo? Ali z uradnimi simboli ustrezno obeležujemo praznike? Vprašanja se zastavljajo sama po sebi, kajti kaj radi pozabljamo, da je to osnova spoštovanja, pa ne samo pomena samega praznika, ampak domovine. Himna, grb, zastava. Smo ponosni nanje? Dogaja se, da nas zamenjajo s kakšno drugo državo. Pomeni, da ni dovolj storjenega za našo identiteto, za ustrezen nastop v mednarodni javnosti. Včasih je prisoten občutek, da tudi na domačem političnem parketu marsikdaj nismo najbolj prepričani v naše simbole, v svojo državo. Mogoče smo kdaj razočarani nad delovanjem naše države, vendar: država smo mi vsi. Potrebno je ves čas opozarjati na napake, priznati pa tudi tisto in dati prav tistemu, kar je dobro, pa čeravno samo po naših osebnih merilih.

Praznovanja in obletnice so vedno tudi priložnost, da povemo nekaj o lokalni skupnosti. Ugotavljamo lahko, da smo v obdobju od preteklega občinskega praznika kar nekaj storili. Potrebno je poudariti, da razpisov za neke infrastrukturne projekte ni na vidiku. In prav urejena infrastruktura je predpogoj, da lahko razpravljamo o razvoju in dostopnosti. Kdorkoli že je vodil pogajanja za tekočo finančno perspektivo, je prav gotovo prehitro, da ne rečem nepremišljeno zagotavljal, da v Sloveniji ni problemov na tem področju. Sami pa ugotavljamo, da je ravno na področju infrastrukture največ nerešenih zadev. Ne samo na podeželju, tudi v mestih je še marsikaj nerešenega in potrebnega za urediti. Sami v naši državi prav gotovo nimamo dovolj sredstev, da bi lahko sfinancirali vse sami, brez pomoči Evrope. Neprestano poslušamo

o spremembi operativnih programov oziroma pogajanjih o le-teh. Mislim, da zadeve niso tako enostavne, kajti minilo je že polovico časa finančne perspektive in rešitev še ni. Stalni izgovori na nekoga od nekdaj spominjajo na neke pretekle čase. Pa se vprašajmo, če smo bili dovolj odločni in spretni pogajalci nasproti evropskim pogajalcem? Prav gotovo bi lahko uspeli iztržiti več in z drugačnimi prioritetami.

Občina Beltinci, tako kot vse ostale občine, močno čuti razkorak med potrebami in zmožnostmi. Vedno težje je uravnotežiti proračun, kajti glavarina težko sledi potrebam in zahtevam, ki jih pred občine postavljajo zakoni, z dodatnimi obveznostmi tudi razna ministrstva in vlada. Po izračunih bi morala biti višina glavarine vsaj za 130 EUR na prebivalca višja, kot je sedanja. Prav tako država ne sledi svoji zavezi, da sofinancira razvojne načrte v višini, kot se je zavezala. Sicer je najdena neka kompromisna rešitev v Zakonu o izvajanju proračuna, ki pa predvideva del sredstev kot povratnih. Že tako zadolžene občine naj torej še vzamejo kredit, da bodo lahko izvajale razvoj? Tukaj bi rad poudaril, da smo pred desetletji pripravljali proračune, kjer je bilo na razpolago 50 in več procentov proračuna kot investicijskega. O takšnih proračunih lahko danes samo sanjamo, zato je zagotoviti 20 do 25 procentov proračunskih sredstev, namenjenih za razvoj, že uspeh. Ne gre pozabiti, da so bile ob koncu prejšnje finančne perspektive ravno občine tiste, ki so s svojimi investicijami, sofinanciranimi z evropskim denarjem, znatno vplivale na dvig BDP v državi in na rast gospodarstva. Zagon in vlaganja v infrastrukturo dajejo nova delovna mesta so generator zaposlovanja tudi v drugih, ne samo v gradbenih panogah.

Če takole strnem: Na račun zmanjšane glavarine, so Pomurje in naše občine ob vsaj 15 MIO EUR, kar v mandatu štirih let pomeni vsaj 60 MIO EUR dodatnega denarja, ki bi se v večini porabil za investicije in izboljšanje pogojev za bivanje v naši pokrajini.

Glede na razvojno podhranjenost, ko ni več nekdanjih velikanov gospodarstva v regiji, prav gotovo ni zanemarljivo.

Vedno večji pritisk čutimo občine na področju sociale, otroškega varstva, domske oskrbe. To pa pomeni in je znak, da se regija stara, ni delovnih mest, tista, ki so, pa so slabo plačana. Kaj radi povemo, da iz regije bežijo mladi, ali kot radi rečemo, beg možganov. Mogoče bi se bilo potrebno vprašati o vzroku in kaj hitro bi prišli do ugotovitve, da mladi gredo za kapitalom, ki odteka iz regije. Tako bi ugotovili, da je prvenstveno odtok oziroma beg kapitala iz regije in posledično temu beg možganov. Kako zaustaviti trend? Prav gotovo z investicijami, ki bi pomenile večjo dodano vrednost. Tukaj pa bi morala država oziroma ministrstvo odigrati aktivnejšo vlogo. Občutek pa je, kot da se Slovenija konča nekje, kot je bilo pred mirovnimi pogajanjmi načrtovano, da bi se potegnila meja.

Spoštovane in spoštovani!

V pogojih, v katerih smo, je potrebno iz tistega kar imamo, potegniti najboljše in najti rešitve. Pozitivno razmišljanje vodi k uspehu. Tudi kratki koraki so lahko uspešni na dolgi rok.

Lahko rečem, da smo v obdobju uspeli zgraditi ali obnoviti kar nekaj. Tako smo v Beltincih:

- postavili napihljivo presostatično halo, ki dopolnjuje in zapolnjuje primanjkljaj vadbenih in rekreativnih prostorov
- obnovili poslopje stare vrtnarije, v kateri deluje naše socialno podjetje ZRIRAP
- s pomočjo sredstev Fundacije za šport urejamo igrišča, namakalne sisteme
- pridobljena so sredstva LAS programov za ureditev nekaj prostorov v gradu in obnovo stare železnine
- v zaključni fazi so dela pri povezovalni cesti v industrijsko cono in most čez potok Črnc
- asfaltirali smo nekaj ulic in uredili komunalno infrastrukturo
- obnovljena je struga Črnca v enem delu

- pripravlja se razpis za nadaljevanje povezovalne ceste v industrijsko cono
- na novo je postavljenih nekaj igral
- obnovljena je kritina in fasada na vaško – gasilskem domu Lipa
- preplastili smo cesto skozi Dokležovje

Naštel sem le nekaj projektov, ki mogoče v največji meri povedo o vlaganjih v občini Beltinci. Je pa še mnogo takšnih, ki se dnevno pojavljajo in je potrebno nujno in takoj ukrepati, pomenijo pa obremenitev in zahtevajo sredstva proračuna.

Vedno obstajajo pripombe in tisti kritiki, ki menijo, da se ni nič ali skorajda nič naredilo, da se nič ne dela. Mislim pa, da moramo biti zadovoljni, kajti v glavnem so to lastna sredstva, ki smo jih vlagali. Ob vseh dodatnih obremenitvah, ki se pojavljajo v proračunu, je potrebno realno oceniti zmožnosti, kajti premalo smo verjetno pozorni na tiste transfere, ki gredo v skupno dobro.

Ulična razsvetljava - tako izgradnja kot vzdrževanje in plačilo porabljene elektrike, plačilo razlike za domsko oskrbo, plačilo razlike za vrtec, osnovnošolski prevozi... so le nekateri izdatki, ki dosegajo 25 % proračuna. Izvedba infrastrukture, ki pomeni dostopnost, mobilnost, je prioriteta občine in njenih vlaganj ter služi nam vsem, je skupno dobro. Dogaja pa se, da moramo ravno s temi projekti počakati, ker je pritisk na javno porabo prevelik. Kljub temu pa skušamo slediti potrebam in sproti reševati najnujnejše.

Spoštovane in spoštovani!

Želim se zahvaliti vsem občankam in občanom za konstruktivno delovanje v dobrobit naše občine. Posebej gre zahvala članom občinskega sveta. S svojimi odločitvami in sprejetimi sklepi se ustvarja pozitivna klima v občini in dokazuje, da s skupnim delom, skupnim prizadevanjem kljub manjku sredstev izpeljemo precej projektov.

Apeliram na poslance naše regije: Upam, da boste priskočili na pomoč tej pokrajini. Rad poudarim, da ste tudi vi prebivalci te regije in občani naših občin!

Dovolite, da ob koncu izrečem iskrene čestitke posebej občankam in občanom občine Beltinci ob občinskem prazniku, državljanom na obeh bregovih reke Mure. Sloveniji pa prijetno praznovanje državnega praznika.

V teh dneh slišimo: Čestitamo vam, Prekmurke in Prekmurci! Ali ni 17. avgust državni praznik in bi čestitka morala biti izrečena Sloveniji in vsem državljanom??

Lep večer še naprej ob spremljanju programa.

Župan Milan Kerman je ob slovesnem dogodku podelil tudi priznanja.

Letošnji dobitniki so:

Zlata maturantka Katja VÖRÖŠ, Mladinska ulica 7, 9231 Beltinci je zelo uspešno zaključila svoje srednješolsko izobraževanje na Gimnaziji Franca Miklošiča v Ljutomeru v programu splošna matura, saj je postala zlata maturantka. Katja je s svojim delom, tako na šolskem kot na izvenšolskih dejavnostih ves čas šolanja dokazovala, da je vsestransko nadarjena in sposobna organizirati različne dejavnosti ter k temu pritegniti tudi svoje sošolce. Za svoje delo na šoli ji je bil dodeljen KIPEC FRANA MIKLOŠIČA, ki se podeljuje dijakom, ki so v času svojega šolanja posebej dejavni in pustijo pečat pri promocije svoje šole. Ob tem uspehu ji iskreno in iz srca čestitamo in ji želimo na njeni nadaljnji izobraževalni poti veliko uspehov, sreče in modrosti.

LILIJANA FUJS KOJEK iz Bakovec, predsednica Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Beltinci – dobitnica Bronastega znaka Javne agencije RS za varnost prometa:

Gospa Liljana Fujs Kojek deluje na področju preventive, vzgoje in varnosti v prometu v občini Beltinci od leta 2007. Sprva je delovala kot članica, od druge polovice leta 2016 pa je bila imenovana za predsednico. Funkcijo opravlja prostovoljno, z veliko mere osebne angažiranosti. Aktivna je pri ozaveščanju vseh populacij občanov beltinske občine, še posebej na

področju populacije šoloobveznih otrok, saj kot učiteljica na OŠ Beltinci skrbi za področje prometne varnosti kot ene od pomembnih dejavnosti šole, njeno delo pa je tesno povezano s predšolskimi otroki Vrtca Beltinci, kot tudi s starejšo populacijo – Društvom upokojencev Beltinci. Redno je prisotna na različnih preventivnih akcijah, ki potekajo na državnem in lokalnem nivoju. Pod njenim vodstvom se izvedejo marsikateri projekti (prvi šolski dan, kolesarski izpiti, projekt Pasavček, umirjanje prometa na vpadnicah v vasi v naši občini z nabavo opozorilnih merilnikov hitrosti, evropski teden mobilnosti, svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč). Aktivno sodeluje s predstavniki policije, z društvu, zavodi in občino kot ustanoviteljico. Za svoje aktivno, neumorno ter predano delo na področju preventive in varnosti v prometu ji Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa podeljuje BRONASTI ZNAK agencije za zasluge na področju preventive, vzgoje in varnosti prometa.

Stanko SRŠA, samostojni podjetnik iz Beltincec, je prejel županovo priznanje za požrtvovalnost in trud pri obnovi Vrtca Beltinci:

Skupina Helios preko svojega podjetja HGtrade izvaja donatorsko akcijo po zaključku šolskega leta. V sklopu te akcije se izvajajo obnove parketnih površin v vrtcih. Pobudnica te akcije je Darija Medved. V letošnjem letu smo s pomočjo predsednika Sekcije polagalcev talnih oblog pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije, Stanka Srše, uspeli, da je akcija potekala v Vrtcu Beltinci. V tem sklopu je bilo obnovljenih devet učilnic v skupni površini 375 m² parketnih površin, in sicer v enotah Beltinci, Lipovci, Dokležovje in Melinci. Pri svojem delu so uporabljali parketne lake, ki so izdelani na vodni osnovi in so tako zdravju, kot tudi okolju prijazni.

Gospod Stanko Srša je skupaj s pobudnico akcije Darijo Medved uspel, da je pri tej akciji sodelovalo 17 parketarjev iz vse Slovenije. Delo so opravili 7. in 8. julija 2017.

HOKEJSKI KLUB LIPOVCI je prejel županovo priznanje:

Hokejski klub Lipovci je v mesecu juniju 2017 izvedel odmevno evropsko prvenstvo skupine C3 v Športno-rekreacijskem centru v Lipovcih.

Svojo, lahko rečemo že tradicionalno zgodbo o uspehih na športnem področju so tako zaokrožili z osvojenim državnim dvoranskim naslovom ter osvojeno regionalno ligo in tako postali evropski klubski prvaki Challenge 3.

Občinski svet Občine Beltinci je na svoji 25. redni seji Občinskega sveta Občine Beltinci, ki je bila 22. junija 2017, sprejel sklep, da se ob letošnjem občinskem prazniku podelijo naslednja priznanja:

STRELSKO DRUŠTVO GANČANI je prejelo občinsko priznanje za 40 aktivnih in uspešnih let na področju športnega strelstva:

Društvo letos praznuje že 40. letnico delovanja in daje pomemben prispevek k športu v občini. Skozi različne generacije članstva društva so se trudili za prepoznavnost in razvoj društva, ki danes šteje okrog 30 članov, od tega 16 tekmovalcev v različnih starostnih kategorijah. Tekmujejo po celi Sloveniji in tudi v tujini. V svojih vrstah imajo že večkrat nagrajene strelce, s strani občine Beltinci kot najboljšega športnika, najbolj perspektivnega športnika in športnico itd. V društvu imajo tudi letošnjega vice prvaka Slovenije v streljanju z zračno puško, Mitjo Černija, pa tudi ostali člani (od cicibanov, pionirjev, mladincev, članov in članic) dosegajo zavidljive rezultate na najrazličnejših tekmovanjih po Sloveniji. V društvu so člani iz celotne občine Beltinci in vsi se po svoje trudijo, da društvo kljub visokim stroškom uspešno deluje. Radi bi posebej izpostavili predsednika, Štefana Černija, in podpredsednika ter trenerja, Draga Grleca, ki z veliko entuziazma in iznadrljivosti vodita društvo.

Zavod VRTEC BELTINCI je prejel PLAKETO OBČINE BELTINCI ob visokem jubileju, 70. obletnici

delovanja na področju varstva in vzgoje naših malčkov in otrok:

Iz prvih začetkov organizirane predšolske vzgoje na območju Beltince se je iz enega samega oddelka na Marofu – imenovanega »Dom igre in dela«, v sedemdesetih letih neprekinjenega delovanja razvil javni, danes samostojni vzgojno-varstveni zavod, Vrtec Beltinci, katerega ustanoviteljica je Občina Beltinci. »Dom igre in dela« se ustanovi iz potreb delavcev takratnega kmetijskega posestva in iz težnje, da otroci ne bi bili prepuščeni sami sebi, ko so bile matere na opravljanju službenih dolžnosti ali zaposlene z gospodinjstvi in kmečkimi opravili (tako je zapisano v kroniki vrtca iz leta 1947). Skozi desetletja vrtec deluje pod različnimi imeni in organizacijskimi oblikami. V sedemdesetih letih deluje pod okriljem javnega vzgojno varstvenega zavoda Murska Sobota kot njegova vzgojno-varstvena enota. Od leta 1997 deluje kot samostojni zavod, ki ga po reorganizaciji občin ustanovi Občina Beltinci. Danes je to sodoben zavod, ki deluje v šestih organizacijskih enotah, v 18 oddelkih in pokriva celotno območje občine Beltinci. Vključenih je več kot 300 otrok in 60 zaposlenih. Če je vrtec včasih pomenil zgolj varstvo, je danes veliko več kot samo to. Otroci so deležni skrbno načrtovanega in strokovnega vzgojno-varstvenega procesa. Zaposleni se trudijo, da nenehno izboljšujejo kakovost svojega dela in se vključujejo v različne projekte na nacionalnem nivoju. Ustvarjajo prijazno in spodbudno učno

okolje, kjer se vzgajajo mladi rodovi, ki bodo nekoč gonilo družbenega razvoja. Velik poudarek dajejo sobivanju z naravo ter sodelovanju z lokalnim in širšim okoljem. Vrtec je prepoznaven v slovenskem prostoru, saj se pogosto povezuje z različnimi institucijami in drugimi vrtci širom po Sloveniji. Skrbijo za ohranjanje kulturne dediščine in s posebnim spoštovanjem negujejo zapuščino svojih prednikov. Iz tega razloga ponosno povedo, da hranijo Kroniko vrtca od vsega začetka, rokopise iz leta 1947, v katerih je natančno zapisano, kakšni so bili njihovi začetki. Kroniko skrbno zapisujejo tudi danes in s tem skrbijo za tiste, ki prihajajo. V letošnjem letu so tako obeležili 70 let neprekinjenega delovanja predšolske vzgoje na območju Beltince in 20 let delovanja samostojnega zavoda Vrtec Beltinci. Vsi skupaj - otroci, zaposleni in starši - se trudijo uresničevati svojo vizijo, ki pravi: »V hišo topline z varnim in strpnim korakom do zadovoljnih obrazov«.

Na sprejemu pri županu Občine Beltinci so bile v četrtek, 24. avgusta 2017, še tri dijakinje srednjih šol iz naše občine. Eena je postala diamantna, dve pa zlati maturantki.

Maja SRAKA, Lipovci 41/a, 9231 Beltinci je zelo uspešno zaključila svoje srednješolsko izobraževanje na Srednji zdravstveni šoli v Murski Soboti in z osvojitvijo vseh možnih točk na poklicni maturi-smer zdravstvena nega in tako postala DIAMANTNA MATURANTKA.

Sara POZDEREC, Melinci 50, 9231 Beltinci je zelo uspešno zaključila svoje srednješolsko izobraževanje na Srednji zdravstveni šoli v Murski Soboti na poklicni maturi-smer zdravstvena nega ter postala ZLATA MATURANTKA. **Laura KOZAR, Gančani 2/a, 9231 Beltinci** je prav tako zelo uspešno zaključila svoje srednješolsko izobraževanje na Srednji zdravstveni šoli v Murski Soboti-poklicna matura, smer kozmetični tehnik ter postala ZLATA MATURANTKA. **ZLATA MATURANTKA Doroteja Kuzma, Gančani 83,** bo na sprejemu pri županu naknadno.

V Občini Beltinci smo vedno bili in bomo ponosni na dosežke naših mladih. Prav tako nam je v neizmerno veselje in čast, če jih lahko sprejmemo in jim čestitamo. Ob osebnem uspehu vsem maturantkam iskreno in iz srca čestitamo in jim na njihovi nadaljnji izobraževalni poti želimo veliko uspehov, sreče in modrosti.

Slovesnega dogodka v kulturni dvorani so se udeležili tudi naši gostje s Poljske in iz Srbije, naši svetniki in svetnice, predstavniki zavodov in društev, predsedniki krajevnih skupnosti, župani nekaterih pomurskih občin in nenazadnje naši občani in občanke, ki so čutili pripadnost do svoje občine in so zato želeli in si vzeli čas, da praznujejo skupaj z nami.

Lilijana Bežan Horvat

Na osrednji občinski slovesnosti so bili navzoči tudi predstavniki pobratenih občin iz Poljske in Srbije ter številni vabljeni gostje

Srečanje s pisateljico Karolino Kolmanič

Pisateljica v družbi Roberta Titana Felixa in cimbalistke Katjuše Peterka

*»Knjiga sem in te spremljam
v zarji in temi.
Ostala ti bom zvesta,
ko bodo drugi vsi odšli!«*

(Karolina Kolmanič)

Pisateljica Karolina Kolmanič se je v četrtek, 10. avgusta 2017 predstavila v grajski dvorani v Beltincih s svojo jubilejno 25. knjigo, roman POZABLJENE POMLADI, ki je pred kratkim izšel pri založbi Volosov hram. Literarni večer smo priredili v okviru praznovanja 21. občinskega praznika Občine Beltinci.

Podajamo kratki povzetek o vsebini knjige (citiramo založbo Volosov hram): »POZABLJENE POMLADI so sugestivno napisan in predvsem aktualen roman, osredotočen na napetosti in tudi konflikte v odnosih, ki jih prinašajo ekonomske težave sodobnega časa. Postavljen je v čas gradnje avtocestne povezave, v katerem se križata na eni strani razvoj in pot v prihodnost, na drugi pa težavno golo preživetje okoliškega prebivalstva. V ospredju romana je zakonski par, mož, ki izgubi službo enega vodstvenih delavcev propadlega podjetja in si skuša pomagati s prodajo vina iz lastnega vinograda avtocestnim delavcem, in žena, ki njuni hčerki na poti v prihodnost – ravno pred diplomo – skuša dokončanje

študija olajšati in ji pomagati na edini način, ki ji preostane in ki prinese s sabo vso tragiko osebnostnih stisk in sovraštva do sebe „kupljene ljubezni“!«

Četrtek večer, ki smo ga preživel v družbi pisateljice in učiteljice Karoline Kolmanič, je kljub zunanjim divjajočim neurjem, bil zelo prijeten in domač. Izrazila je zelo veliko veselje nad tem, kako zelo rada pride v Beltince med nas in kako lepo se tu tudi počuti.

Pisateljica rada tudi spregovori o svojem življenju, rada tudi pove kako anekdoto iz časa, ko je še poučevala na osnovnih šolah, zato smo, vsi, ki smo se ta večer družili z njo (tudi njene učenke), odšli domov napolnjeni z pozitivno energijo in »oboroženi« z novo dozo branja – njeno novo knjigo.

Gostjo in prisotne je nagovoril tudi župan Milan Kerman, ki je delil z nami kar nekaj svojih čudovitih misli.

Zahvaljujemo se pa tudi Katjuši Peterka iz Glasbene šole Beltinci, ki je med programom zaigrala na cimble in pričala vsem čudovite občutke v duši, saj glasba pomirja duha in s svojim znanjem igranja ter čutnostjo, ki je vnesla v svoj repertoar, je navdušila vse prisotne, še posebej našo gostjo Karolino Kolmanič.

Skozi vrstice nove knjige nas je z gostjo popeljal urednik Robert Titan Felix,

za kar se mu tudi ob tej priložnosti zahvaljujemo.

Karolina Kolmanič je ženska z velikim srcem, je oseba, ki nikoli do nikogar ni gojila slabih misli kot tudi ne zamer. Sama se večkrat rada srečam z njo, poklepetave in se pogovarjave in moram povedati, da je polna modrosti, polna srčnosti in neizmerne prijaznosti.

Upamo in želimo ji iz srca, da ji bo zdravje še služilo, da nas bo še razveseljevala s svojo prisotnostjo, s svojimi čudovitimi knjigami in nam podarjala svoj čas, ki nas bo napolnil z radostjo in premnogimi nasveti.

Prav tako pa mladim, ki odraščate v tej moderni dobi in kot Karolina tudi večkrat rada poudari, polagamo na dušo, **berite, berite in še enkrat berite!** Pa ne na prenosnih tablicah, ne na mobitelih, ne na računalnikih. Pojdite v knjižnico, se sprehodite med policami in naj vas knjige nagovorijo, prisluhnite jim! Vedite da Vas ne bodo nikoli, prav nikoli razočarale. Ljubezen do branja se lahko rodi v vaših srcih, knjige lahko postanejo Vaše tesne prijateljice in nikoli vam ne bo žal tega časa, ki ga preživite z njo. Branje ima mnoge pozitivne učinke tako na telo kot na duha. Z branjem boste predvsem pridobili na bogatem besednem zakladu, pisanje esejev, spisov v šolah in kolokvijev na fakultetah bodo šli lažje od rok, verjemite mi! Poleg tega pa branje pomirja in sprošča. In kot je nekoč nekdo že zapisal:« Kdor bere, živi nešteto življenj, kdor ne bere pa žal samo eno!«

In kaj je lahko lepšega?

Lilijana Bežan Horvat

Ustanovitev lokalnega odbora SMC v občini Beltinci

V občini Beltinci je stranka modernega centra (SMC) prisotna po njeni ustanovitvi oziroma smo člani in simpatizerji bili močno aktivni tudi v predvolilnih aktivnostih v zadnji mandat občinskega sveta občine Beltinci. Naša marljiva aktivnost na osnovi predvolilnega programa in prepoznavnost naših članov in simpatizerjev na različnih področjih je volilno telo nagradilo s tem, da imamo v sedanjem občinskem svetu občine Beltinci številčno in splošno najmočnejšo skupino članov občinskega sveta; število 5 ponazarja tudi odličnost.

Do začetka letošnjega julija smo bili člani SMC iz naše občine organizacijsko povezani v lokalnem odboru M. Sobota, delovali pa smo samostojno v občini Beltinci. Zgodili so se organizacijski premiki in glede na to, da smo številčno in kadrovske sorazmerno močni, smo se odločili, da ustanovimo samostojen lokalni odbor (LO SMC) občine Beltinci. Za našo odločitev smo dobili regijski in

državno soglasje oziroma podporo. Dne 18. junija letos smo se člani in simpatizerji SMC zbrali v večjem številu na zboru za ustanovitev samostojnega LO SMC Beltinci. V prijetni družbi je bil prisoten tudi član državnega zbora g. Dušan Radič. Ob koncu razprave o upravičenosti ustanovitve samostojnega LO SMC je bil sprejeti soglasni sklep, da je LO SMC Beltinci ustanovljen. Izbrani in potrjeni so bili tudi kandidati za vodstvo LO.

Ker seveda LO ne more delovati brez vodstva, je dne 6. julija 2017 bil še volilni zbor za izvolitev vodstvenega organa, to je predsedstva (predsednik, podpredsednica in podpredsednik). Na tem zboru sta bila prisotna še ga Ksenija Flegar, predsednica LO M. Sobota ter g. Miro Juhart, regijski koordinator SMC iz Sl. Bistrice. Po osebni predstavitvi kandidatov za predsedstvo so bili izvoljeni:

za predsednika Srečko Horvat iz Dokležovja, za podpredsednico Genovefa Virag iz Bratonec, za

podpredsednika Janko Bezjak iz Lipovec (vsi soglasno).

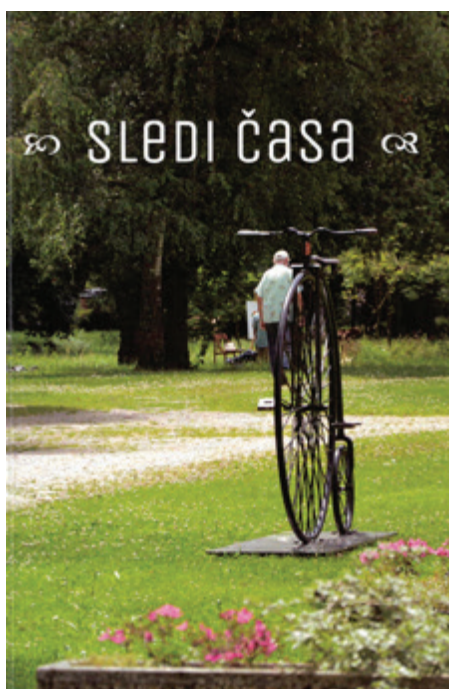
Člani in simpatizerji LO SMC Beltinci bomo odgovorno delovali v korist in razvoj naše lepe in enkratne Slovenije, v korist in razvoj naše homogene občine Beltinci. Sprejemamo koristne in za državljane ter občane dobronamerne pobude vseh drugih političnih grupacij. Merilo nam je vrednotenje človeka.

Vabimo vas, da se nam pridružite brez protekcionizma, da se nam pridružite z dobrimi idejami in občečloveškimi vrednotami.

Prijazno vas pozdravljamo člani in simpatizerji LO SMC Beltinci.

Predsedstvo LO SMC Beltinci

Sledi časa

V Domu Janka Škrabana v Beltincih je ugledala luč prva domska literarna publikacija. Poimenovali so jo »SLEDI ČASA«.

Urednik omenjene publikacije je bil Tone Štefanec – stanovalec, ki vodi literarno skupino v domu. Lektorica je bila priznana prekmurska pisateljica Karolina Kolmanič, ki se je predstavitev v mesecu kulture tudi udeležila.

Kot je v uvodu publikacije zapisala direktorica Blanka Ambruž, je knjižica polna odgrnjenih trenutkov življenja, ki so jih stanovalci in zaposleni Doma Janka Škrabana odprli za vse Vas, spoštovane bralce, ki boste posegali po njej.

Vsak v globinah svojega srca nosi neprecenljive zaklade in modrosti, ki so v zbirki pričujoče knjižice privreli kot

bister potoček na plano ter poskrbeli za to, da bodo naše duše napolnjene z radostjo in veseljem ob prebiranju proze in poezije naših stanovalcev.

Knjižico, če želite lahko dobite v Domu Janka Škrabana. Veseli bodo Vašega obiska.

Lilijana Bežan Horvat

Obnova župnijske cerkve

Verjetno ga ni občana občine Beltinci, ki ne bi vedel, da smo v letošnjem letu začeli s prepotrebno obnovo naše župnijske cerkve.

Zarhitektko Vero Turnšek in arhitektom Iztokom Zrinskim smo v začetku leta dodelali načrte in pripravili popise del za večino obnove. Na osnovi le-teh smo potem izbrali izvajalce obnove župnijske cerkve, tako notranjosti kot tudi njene okolice.

Obnova notranjosti tako zajema: nove tlake, talno gretje, novo elektrifikacijo in novo razsvetljavo, obnovo ozvočenja, obnovo vseh oken (to je ena največjih finančnih postavk), novi oplesk cerkve, nove klopi, nove spovednice, novi vetrolovi. Prav tako bomo v istem času uredili tudi okolico cerkve. Ta del zajema dela v drenaži okrog celotne cerkve, potrebno odvodnjavanje z izgraditvijo ponikovalnic in zaščito pred vdorov vlage. Vsa ta dela so ocenjena na okrog 550.000 evrov.

Ko bodo končana dela z obnovo cerkve, bomo predvidoma že konec leta 2017 pričeli z dokončno ureditvijo prezbiterija v cerkvi. P. Marko Ivan Rupnik bo naredil načrte za ureditev prezbiterija in izdelal mozaik v prezbiteriju, kar bo dalo dodatno vrednost naši cerkvi. Po vsem tem delu bo naša cerkev resnično postala prava cerkev, v kateri bo »duša začutila Boga«. To delo je ocenjeno »preko palca« na cca. 350.000 evrov.

Če seštejemo vse postavke, pridemo do zneska 900.000 evrov.

Na sestankih gospodarskega sveta smo se veliko pogovarjali o tam, kako in na kakšen način zbrati omenjeno vsoto za pokritje vseh del. Najlažje bi bilo reči, naj vsak župljan daruje 150 evrov in projekt bi bil finančno v celoti pokrit. Pa vseeno tega nismo nikoli javno izjavili, še manj zahtevali.

Zavedamo se objektivnih dejavnikov, kot je dejstvo, da živimo v pokrajini, kjer so plače najnižje v državi, kjer je nezaposlenost na najvišji ravni... Prav tako se zavedamo, da številni občani s

težavo pokrivajo vse mesečne finančne obveznosti in zato bi bilo nehumano zahtevati plačilo fiksnega zneska od vsakega posameznika.

S konkretno prošnjo za finančno podporo se bomo obrnili tudi na našo lokalno skupnost. V naši župnijski cerkvi se dogaja tudi veliko kulturnih dogodkov, mnogo turistov obišče našo cerkev, predvsem grobnico grofov Zichy in nasploh je cerkev v središču naselja Beltinci. Prepričani smo, da bo tudi nov mozaik dodatni magnet za marsikaterega popotnika, ki se bo tudi zaradi tega v bodoče še raje ustavil v Beltincih. Celoten projekt in plan za njegovo realizacijo smo tudi osebno predstavili županu in predsednikom KS iz vseh vasi župnije Beltinci. Za izrečeno podporo pri projektu obnove se jim ponovno iskreno zahvaljujemo.

Za pomoč in finančna sredstva bomo zaprosili tudi podjetja in podjetnike iz ožje in širše okolice.

Bližnje župnije so bile same sposobne zgraditi župnijske cerkve (Odranci, Črenšovci, Bogojina...), nam beltinskim faranom je bila župnijska cerkev podarjena, saj so nam jo zgradili beltinski grofje. Ali smo to božjo hišo sposobni vsaj vzdrževati pri življenju...?

Sam sem prepričan, da smo z dobro voljo in s skupnimi močmi sposobni narediti to veliko delo. Imeli bomo lepo cerkev, takšno, kot si jo zaslužijo beltinski verniki in tudi vsi občani občine Beltinci.

Zato na koncu prošnja vsem: Trkam na vaša dobra srca in vas prosim za vaše darove za obnovo župnijske cerkve. Na več načinov je mogoče sodelovati pri darovanju: ohranili bomo darovanje vsako prvo nedeljo okrog oltarja, prav tako darovanje vsako drugo nedeljo na župnišču in po kapelah po vaseh; morda boste namenili dar za obnovo cerkve ob pogrebu, morda bo kdo daroval za obnovo namesto sedmine ali kakšnega drugega dogodka. Prav tako vabimo vse beltinske vernike, ki so bili tu rojeni, krščeni, pri prvem obhajilu, birmi in sedaj živijo raztreseni po svetu..., da

darujejo kakšen evro za obnovo naše skupne hiše.

Nekdo bo za obnovo lahko daroval več, drugi manj. Vsi smo povabljeni k ustvarjanju dobrega vzdušja in odprtosti srca.

Kaj pa o darovanju pravi Sveto pismo?

Darovanje je problem, s katerim se ukvarja veliko kristjanov. V mnogih cerkvah je darovanje preveč poudarjeno. Istočasno pa veliko kristjanov zavrača svetopisemska svarila o darovanju Gospodu. Desetina / dajanje naj bi bilo v veselje, blagoslov. Na žalost pa je tega v cerkvah čedalje manj.

Desetina izhaja že iz Stare zaveze. Desetino so morali po zakonu upoštevati vsi Izraelci: 10% svoje letine in zaslužkov so morali darovati tabernaklju / templju (3 Mz 27, 30; 4 Mz 18, 26; 5 Mz 14, 24; 2 Kroniška knjiga 31, 5). Nekateri razumejo desetino iz Stare zaveze kot neke vrste takso; ta se je porabila za potrebe duhovnikov in levitov v cerkvenem sistemu. Nova zaveza pa nikjer na zapoveduje ali pa priporoča desetinskega sistema. Pavel pravi, da naj bi verniki del svojih dohodkov darovali v podporo Cerkvi.

V Novi zavezi ne piše o tem, da bi bilo potrebno določen odstotek dohodkov dati na stran, ampak pravi le, naj verniki hranijo, kolikor morejo (1 Korinčanom 16, 2). Krščanska Cerkev se je oprijela 10% desetine iz Stare zaveze in svojim kristjanom priporočila, da je to minimalni delež, ki ga naj bi darovali. Ampak kristjani naj se ne bi počutili obvezane k darovanju. Dali naj bi toliko, kolikor lahko, v skladu z njihovimi prihodki. Včasih to pomeni dati več kot desetino, včasih pa tudi manj, če so dohodki toliko manjši. Vse je odvisno od kristjanove zmožnosti in potrebe Cerkve. Vsak kristjan pa mora vztrajno moliti in iskati božjo modrost za sodelovanje pri darovanju in o tem, koliko naj bi kdo daroval (Jakob 1, 5).

Notranjost cerkve pred in med obnovo

»Vsak naj da, kakor se je v srcu odločil, pa ne čemerno ali na silo, zakaj Bog ljubi veselega darovalca.«

(2 Korinčanom 9, 7)

Prvi odzivi številnih darovalcev, tako vernikov kot tudi občanov, ki niso verniki, pa so vseeno bogato podprli projekt obnove, so zelo spodbudni. Mnogi posamezniki in družine so že velikodušno darovali svoj finančni dar za obnovo župnijske cerkve.

Po glavi mi roji misel: To je naša božja hiša, kjer je prebivališče Boga med nami. Ali imamo vero v večno življenje, ki jo bomo poglobljali v tej božji hiši na zemlji, v naši župnijski cerkvi? Ali bomo pokazali našo »pregovorno beltinsko vernost« s tem, da smo sposobni zbrati potrebna sredstva in obnoviti našo župnijsko cerkev?

Če bi se vsak občan občine Beltinci odpovedal 1 šricarju ali 1 kavici na teden v obdobju naslednjih 3 let, bi projekt tudi finančno lahko uspešno zaključili.

Nekdo bo za obnovo lahko daroval več, nekdo manj. Vsi pa smo povabljeni k ustvarjanju dobrega vzdušja in odprtosti srca. Vse darove, donacije..., kakor tudi izdatke bomo sproti javno objavili, tako da bo obnova potekala popolnoma transparentno.

Več podrobnosti o poteku obnove lahko sproti spremljate na spletni strani župnije Beltinci <http://www.zupnija-beltinci.com/> ali pa na facebook strani »Obnova župnijske cerkve Beltinci«

Odpri smo tudi poseben transakcijski račun IZKLJUČNO za obnovo župnijske cerkve.

Številka IBAN za TRR je: SI56 0234 8026 2386 931.

Do sedaj zbrana sredstva za obnovo:

mesec	zbrano
2015	17.860,00 €
jan 16	2.833,50 €
feb 16	2.256,60 €
mar 16	1.779,00 €
apr 16	2.050,00 €
maj 16	2.030,50 €
jun 16	1.473,20 €
jul 16	1.218,40 €
avg 16	1.244,30 €
sep 16	1.556,50 €
okt 16	1.787,78 €
nov 16	2.181,60 €
dec 16	1.237,30 €
jan 17	1.954,90 €
feb 17	2.707,30 €
mar 17	2.402,50 €
apr 17	2.859,20 €
maj 17	6.265,90 €
jun 17	16.969,80 €
jul 17	13.615,00 €

Kratek obračun do zdaj zbranih sredstev in plačanih računov:

datum stanja	23. julij 2017
staro stanje	86.284,08 €
plačani računi	50.771,00 €
ново stanje	35.513,08 €

Vsem, ki boste materialno, kakor tudi moralno podprli obnovo cerkve, se v imenu zanamcev, ki jim bomo zapustili zgledno urejeno in vzdrževano župnijsko cerkev, iskreno zahvaljujem, oziroma kot radi po domače rečemo:

BOUG PLATI!

Alojz Benkovič, župnik

47. mednarodni folklorni festival ob ljudskem postregel tudi s svojevrstno eksotiko

Tudi letos smo peli, igrali in plesali v zavetju mogočnih hrastov beltinskega parka in gradu. Na odru se je zvrstilo okoli 450 folklornikov iz Slovenije, Hrvaške, celo daljnih Amerike in Argentine. V vseh štirih dneh si je dogajanje v parku ogledalo okoli 8.000 obiskovalcev, vključno s predsedujočim slovenskega Državnega zbora dr. Milanom Brglezom.

večerni del prireditve. Na glavnem odru so se tokrat predstavile kar tri tuje folklorne skupine. Iz Argentine je prišla plesna skupina Malambo Argentino, predstavila se je ameriška folklorna skupina Wici Song and Dance Theater, z nami so bili tudi folklorniki KUD Metković s Hrvaške. Če sta najbolj oddaljeni skupini poskrbeli za svojevrsten eksotičen program,

Sobotno popoldne je bilo tradicionalno v znamenju predstavitev ljudskih obrti, običajev in kulinarike krajevnih skupnosti občine Beltinci. Tudi tokrat je bilo mogoče videti bogastvo občine na nekoliko drugačen način. Kot vedno se je to popoldne v beltinski park zgrnila največja množica ljudi, ki je v večernem delu lahko uživala tudi ob kulturnem programu na glavnem odru. Na Etno večeru so se predstavile tri skupine: domača Poredošova banda (Vlado Poredoš s svojimi sinovi), ki je prinesla pristnost in domačnost, pevska skupina Cintare iz Ljubljane - dekleta so pokazala bogastvo ljudske pesmi v Sloveniji - in za konec večera še madžarska skupina Caravan Familia, ki je spet poskrbela za izlet v neko ljudsko onostranstvo.

Nedelja je bila tudi tokrat v domeni Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti. Letošnjo postavitve odrskega dogajanja je pripravil prof. Mirko Ramovš, sicer pa so se na odru predstavile skupine, ki so bile izbrane na predhodnih folklornih srečanjih. Še pred tem smo, spet lahko rečemo tradicionalno, čakali, s čim nam bo postreglo nebo. Po tem, ko nas je nekoliko poškopilo, je povorka - sicer brez predstavitve na glavnem križišču sredi Beltinec - vendarle

Četrtek večer je zaznamovala zanimiva pripoved o šolstvu v naših krajih v začetku 20. stoletja. Zanj so z igranim in folklornim delom poskrbeli Veseli Marki iz OŠ Beltinci pod mentorstvom Jelke Breznik. Igra in poziv na obvezno šolanje sta potem z grajskega dvorišča množico obiskovalcev vodila v prostore poročne dvorane, kjer je domači kaplan, sicer strastni zbiralec snovne kulturne dediščine, Boris Kučko, pripravil razstavo nekaterih predmetov iz časov šolske pripovedi tega večera. V uvodnem večeru folklornega festivala so se predstavili tudi mladi glasbeniki beltinske glasbene šole Zavoda sv. Cirila in Metoda, tako imenovana Prekmurska banda, pod mentorstvom profesorja Jureta Rogine.

Ko se je večer prevesil v petkov dan, so že dopoldne stekle priprave za

kakršnega na festivalu že dolgo ni bilo, so sosedje Hrvati predstavili pristnost njihove kulturne dediščine.

prišla na glavno prizorišče v beltinski park. Na čelu z Dimeki, ki so se sicer dobro predstavili z vsem, kar znajo in imajo, dan prej, pa seveda pozvačinom, domačo Plejbando in potem folklorniki. Letos so v povorki sodelovale prav vse sekcije in društva, ki v Beltincih ohranjajo tradicijo folklornega plesa. Prvi so stopali otroci iz Vrtca Beltinci iz enot Ižakovci in Gančani, za njimi so prihajali Veseli Marki OŠ Beltinci, nato folklorniki FS KUD Beltinci in KD Marko. In potem seveda vsi ostali nastopajoči – šest slovenskih izbranih skupin, gostujoča manjšinska skupina iz Kopra in gostje KUD Metković ter KUD Matija Gubec iz Gornje Stubice. Nedeljsko prireditev je obiskal tudi prvi človek slovenskega Državnega zbora dr. Milan Brglez, ki je v uvodnem pozdravu med drugim poudaril pomen tovrstnih srečanj, predvsem pa dejstvo, da lahko narod preživi samo, če spoštuje svoje korenine. Tem besedam sta se vsak po svoje pridružila tudi slavnostna

governica, pomočnica direktorja JSKD Marjeta Turk in domači župan Milan Kerman, ki je posebej izpostavil tudi ponosno držo Beltinčanov, ko je govora o tradiciji.

Vreme je zdržalo do konca programa in še malo dlje. Četudi je padla kakšna kaplja dežja, obiskovalcev ni tako zelo zmotila in ostajali so na svojih sedežih tudi še po prireditvi, ko smo vsi skupaj

zarajali pod šotorom. Tako kot vse dni festivala.

Organizatorji smo seveda veseli, da se je izšlo tako, kot se je. Marsikdo nas vsake toliko vpraša: Kako pa si upate pripravljati prireditev na prostem? Vsaj pod šotor bi bilo treba! In vedno znova odgovarjamo tako kot tudi verjamemo, da je res: Potem to ne bi bilo to!

Hvala vsem, ki ste kakor koli pomagali pri izvedbi festivala. Zavedamo se, da nam brez vaše pomoči ne bi uspelo. Občini, krajevnim skupnostim, zavodom, društvom, gasilcem, sponzorjem in donatorjem, pa seveda posameznikom, ki ste žrtvovali čas, pa tudi denar za to, da nam je tudi tokrat uspelo. Zavedamo se, da brez vseh vas ne bi šlo.

Hvala in na snidenje prihodnje leto na 48. mednarodnem folklornem festivalu.

Boštjan Rous
predsednik KUD Beltinci

Račune podjetja Saubermacher - Komunalna plačajte ceneje in hitreje

V podjetju Saubermacher - Komunalna Murska Sobota d.o.o. smo naredili nov, pomemben korak k digitalizaciji poslovanja. Svojim strankam nudimo prejemanje e-računov kar neposredno na telefon in plačilo le z dvema dotikom zaslona.

Kako plačate e-račun s Hal mBills?

Prvič račun plačate tako, da fotografirate levi del položnice in potrdite plačilo. Aplikacija vam nato samodejno ponudi možnost prijave na prejemanje e-računov podjetja Saubermacher - Komunalna. Naslednjič prejmete račun neposredno v aplikacijo in le še potrdite plačilo. Res je, tako enostavno je postalo plačevanje e-računov.

Zakaj plačevati mesečne račune s Hal mBills?

- E-račune lahko plačate kadarkoli, neodvisno od bančnih urnikov in delovnega časa.

- Za plačilo ne potrebujete ničesar drugega kot svoj mobilni telefon – tega pa imate tako ali tako vedno pri sebi, kajne?
- E-račune lahko plačujete kjerkoli, tudi v tujini.
- Hal mBills je na voljo vsem, ne glede na to, pri kateri banki imate odprt bančni račun ali pri katerem mobilnem operaterju imate sklenjeno naročniško razmerje.
- Pregled vseh plačanih računov in stanje v mobilni denarnici imate vedno na voljo na svojem mobilnem telefonu.
- Ob prejemu e-računa in pred potekom roka za plačilo prejmete opomnik. Tako je konec z zamudnimi obrestmi.
- E-račun lahko shranite na računalnik in ga po želji natisnete.
- Provizija za plačan račun znaša 0,25 EUR in je ena najnižjih provizij za plačilo mesečnih računov po vsej Sloveniji.

S Hal mBills lahko plačujete na več kot 400 lokacijah po celi Sloveniji.

Poleg plačevanja mesečnih računov podjetja Saubermacher - Komunalna lahko s Hal mBills plačujete tudi položnice RTV Slovenija, Zavarovalnice Triglav, Adriatic Slovenica, Petrola, osnovnih šol, vrtcev in dijaških domov ter mnogih drugih podjetij. Preizkusite še nakupovanje s Hal mBills na spletu in si zagotovite vstopnice za dogodke na mojekarte.si ali podaljšajte registracijo vozila na eUpravi. Denar lahko nakazujete tudi prijateljem in to kar na njihovo telefonsko številko.

Navedli smo le nekaj primerov uporabe mobilne aplikacije Hal mBills. Več informacij najdete na www.mbbills.si, Facebook strani Hal mBills ali www.saubermacher-komunalna.si.

Sprejeti sklepi iz 25. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci

Na 25. redni seji Občinskega sveta Občine Beltinci, ki je bila dne 22. junija 2017 so bili sprejeti naslednji sklepi:

Sklep št. 273/VI:

1. Sprejem zapisnika 25. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci in realizacija sklepov 24. redne seje Občinskega sveta.
2. Poslovno poročilo Centra za socialno delo Murska Sobota za leto 2016 ter poročilo o delu Kriznega centra za mlade Murska Sobota.
3. Odobritev sofinanciranja

nadstandardnih programov v POŠ Dokležovje v šolskem letu 2017/2018.

4. Podaja soglasja k finančnemu načrtu in programu dela Zdravstvenega doma Murska Sobota za leto 2017.
5. Odločitev o podelitvi priznanj Občine Beltinci.
6. Obravnava in sprejem Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-varstvenega zavoda Vrtec Beltinci-skrajšani postopek.

7. Pobude in vprašanja članov Občinskega sveta Občine Beltinci.
8. Poročilo župana o pomembnejših dogajanjih v Občini Beltinci.

Sklep št. 274/VI:

Potrdi oz. sprejme se zapisnik 24. redne seje občinskega sveta Občine Beltinci v predlagani obliki in vsebini.

Sklep št. 275/VI:

Občinski svet Občine Beltinci se je seznanil s poslovnim poročilom Centra za socialno delo Murska Sobota za leto

2016 ter poročilom o delu Kriznega centra za mlade Murska Sobota.

Sklep št. 276/VI:

Občinski svet Občine Beltinci daje soglasje k sofinanciranju s strani OŠ Bakovci predlaganih nadstandardnih zaposlitev v POŠ Dokležovje za šolsko leto 2017/2018 - učitelj v kombiniranih oddelkih (5 pedagoških ur na teden), drugi učitelj v 1. razredu (5 pedagoških ur na teden), 0,175 čistilka. Sredstva za izvedbo predlaganih nadstandardnih zaposlitev OŠ Bakovci, POŠ Dokležovje v skupni višini 1.486,82 EUR/mesec oz. skupaj 17.738,64 EUR za šolsko leto 2017/2018 so zagotovljena v proračunih Občine Beltinci za leto 2017 in za leto 2018 (ob upoštevanju določil sprejetih odlokov o

proračunih za leto 2017 in 2018).

Sklep št. 277/VI:

Občinski svet Občine Beltinci se je seznanil s Programom dela in finančnim načrtom Zdravstvenega doma Murska Sobota za leto 2017 ter daje soglasje k obema aktoma.

Sklep št. 278/VI:

Občinski svet Občine Beltinci sprejme odločitev o tem, da se v letu 2017 podelijo naslednja priznanja Občine Beltinci ob občinskem prazniku, 17. avgustu:

1. Plaketa Občine Beltinci se podeli VRTCU BELTINCI, Jugovo 33, 9231 Beltinci za 70 let delovanja na področju varstva in vzgoje malčkov in otrok.
2. Pisno priznanje Občine Beltinci se podeli STRELSKEMU DRUŠTVU

GANČANI, Gančani 101, 9231 Beltinci za 40 aktivnih in uspešnih let delovanja na področju športnega strelstva.

Sklep št. 279/VI:

Občinski svet Občine Beltinci sprejme Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-varstvenega zavoda Vrtec Beltinci v predlagani vsebini in obliki, v skrajšanem postopku.

Izvečke sklepov iz zapisnika 25. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci povzela

Lilijana Bežan Horvat

Sprejeti sklep iz 2. dopisne seje Občinskega sveta Občine Beltinci

Na 2. dopisni seji Občinskega sveta Občine Beltinci, ki je bila izvedena dne 06. julija 2017 je bil sprejeti naslednji sklep:

Sklep št. 280/VI:

Občinski svet Občine Beltinci ne poda soglasja predstavniku ustanovitelja v Svet javnega zdravstvenega zavoda Zdravstveni dom Murska Sobota, g. Jožetu Ficko, Brezovci 5, 9201 Puconci.

V občini Beltinci smatramo, da je potrebno pričeti s pripravo novega Odloka o ustanovitvi JZ Zdravstveni dom Murska Sobota, v katerem bo določeno, da ima Občina Beltinci glede na število prebivalcev finančnih obveznosti, ki jih ima Občina Beltinci do Zdravstvenega doma Murska Sobota, stalnega člana.

Izveček sklepa iz zapisnika 2. dopisne seje Občinskega sveta Občine Beltinci povzela

Lilijana BEŽAN HORVAT

GEOHIŠA
geodetske storitve in posredovanje nepremičnin, d.o.o.

Vaš domači geodet

Panonska ulica 19, 9231 Beltinci

GSM: 051 378 037

info@geohisa.si www.geohisa.si

- UREDITEV MEJE
- PARCELACIJA
- GEODETSKI NAČRT
- ZAKOLIČENJE OBJEKTOV
- VRIS VODOV GOSPODARSKE JAVNE INFRASTRUKTURE (KATASTER KOMUNALNIH NAPRAV)
- VRIS OBJEKTA
- INŽENIRSKA GEODEZIJA
- ODMERE DOLŽINSKIH OBJEKTOV
- PRIDOBITEV HIŠNE ŠTEVILKE
- SVETOVANJE

Sprejeti sklepi iz 26. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci

Na 26. redni seji Občinskega sveta Občine Beltinci, ki je bila dne 27. julija 2017 so bili sprejeti naslednji sklepi:

Sklep št. 281/VI:

1. Sprejem zapisnika 25. redne seje OS Občine Beltinci in realizacija sklepov 25. redne seje OS.
2. Sprejem zapisnika 2. dopisne seje OS Občine Beltinci in realizacija sklepov 2. dopisne seje OS.
3. Kadrovske zadeve: Ugotovitev o prenehanju mandata dosedanjemu članu člana NS Komuna Beltinci d.o.o.
4. Poročilo o polletni realizaciji proračuna Občine Beltinci za leto 2017.
5. Županova seznanitev članov OS o imenovanju delovne komisije za pripravo predlogov in dopolnitev Osnutka Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Pomurske lekarne Murska Sobota in za pripravo predlogov in dopolnitev Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Zdravstveni dom Murska Sobota.
6. Pobude in vprašanja članov OS Občine Beltinci.
7. Poročilo župana o dogajanjih v Občini Beltinci.

Sklep št. 282/VI:

Potrdi oz. sprejme se zapisnik 25. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci s tem, da se na 4. strani zapisnika pri točki AD 5 v tretjem stavku popravi priimek in sicer pravilno glasi: »Ozmec«.

Sklep št. 283/VI:

Potrdi oz. sprejme se zapisnik 2. dopisne seje Občinskega sveta Občine Beltinci v predlagani obliki in vsebini.

Sklep št. 284/VI:

Občinski svet občine Beltinci ugotavlja, da je dne 10.07.2017 zaradi odstopa prenehal mandat dosedanjemu članu NS Komuna Beltinci d.o.o., Dejanu Klemenčiču, Glavna 107, Dokležovje, 9231 Beltinci.

Sklep št. 285/VI:

Občinski svet se je seznanil s poročilom o polletni realizaciji proračuna Občine Beltinci za leto 2017.

Za nadaljnje nemoteno izvrševanje nalog se v proračunu za leto 2017 DODATNO zagotovijo sredstva za postavke/projekte, oz. se v proračun na novo uvrstijo postavke/projekti, s tem da se prerazporeditve opravijo s prvim rebalansom:

1. PP 9044202041 - OU - NAKUP PROGRAMSKE OPREME, NRP - 4202021 - NAKUP PROGRAMSKE OPREME - 12.000,00 €;
2. PP9044102140 - OU - SUBVENCIJE V GOSPODARSTVO - 5.000,00 €, zniža pa se PP 9044102141 - OU - SUBVENCIJE SOCIALNO PODJETNIŠTVO. Po že izvedenem razpisu za dodelitev subvencij v gospodarstvu v letu 2017 se dodatno zagotovljena sredstva dodelijo prijavitelju, ki dosega največje število točk in po prvi razdelitvi zaradi omejenih sredstev do subvencije ni bil upravičen;
3. PP 9044201162 - OU - VZDRŽEVANJE KATASTRA VODOVODNE INFRASTRUKTURE IN DRUGE STORITVE - 20.500,00 €;
4. 9044204164 - OU - POMURSKI VODOVOD - IZGRADNJA, PROJEKT - 42040153 - OSKRBA S PITNO VODO POMURJA - SISTEM B I. FAZA - 9.700,00 €.
5. 9044205185 - OU - OBNOVA GRADU (MIN. ZA KULTURO), PROJEKT - 42050007 - OBNOVA GRADU (MIN. ZA KULTURO) - projekt se v skladu z možnostmi proračuna ne glede na sofinanciranje resornega ministrstva v letu 2017 lahko izvaja do višine 95.000,00 €.
6. 9044204150 - OU - NOVOGRADNJE - KANALIZACIJA, PROJEKT 42040113 - NOVOGRADNJE KANALIZACIJA

(IZ TAKSE) - ostanek sredstev od gradnje kanalizacijskega voda do industrijske cone v Lipovcih, se nameni za investicijsko-vzdrževalna dela v ČN Melinci.

7. Za izvajanje projekta YouInHerit, se za čas trajanja projekta (do konca maja 2019) odobrijo potrebna sredstva za enega zaposlenega (V stopnja).

Sklep št. 286/VI:

Občinski svet Občine Beltinci se je seznanil z županovim imenovanjem delovne komisije za pripravo predlogov in dopolnitev osnutka Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Pomurske lekarne Murska Sobota in za pripravo predlogov in dopolnitev Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Zdravstveni dom Murska Sobota.

Župan Milan Kerman v delovno skupino imenoval naslednje člane: Igor Adžič, Cvetno naselje 4, Beltinci, Tatjana Trstenjak, Panonska 7/b, Beltinci, Slavko Petek, Gančani 10/a, Beltinci.

Delovna komisija bo imela naslednje naloge:

- pregled in proučitev osnutka odloka in veljavnost odloka,
- podaja predlogov in pripomb,
- priprava gradiva za medresorsko usklajevanje.

Izvečke sklepov iz zapisnika 26. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci povzela

Lilijana BEŽAN HORVAT

Obvestilo staršem otrok enote Vrtca in POŠ v Dokležovju

Spoštovani starši!

Obveščamo vas, da bo v septembru pričel veljati novi režim parkiranja v okolici stavbe vrtca in POŠ Dokležovje. Prosimo vas, da dosledno upoštevate prometne oznake in svoja vozila parkirate izključno na parkirišču ob vaško gasilskem domu, po tem pa svojega otroka peš pospremite do vrtca in šole. Na ta način boste poskrbeli za večjo varnost vseh otrok ter zagotovili nemoteno dostavo hrane. Naša dolžnost je, da poskrbimo za naše najmlajše, zato se vam iskreno zahvaljujemo za sodelovanje!

**Vrtec Beltinci
in OŠ Bakovci**

Varuhinja človekovih pravic s sodelavci v Beltincih

Varuhinja človekovih pravic Vlasta Nussdorfer bo skupaj s sodelavci v **sredo, 6. 9. 2017, poslovala v občini Beltinci**. Varuhinja s sodelavci vsak mesec obiše določen kraj v Sloveniji in je takrat na voljo občanom ali prebivalcem regije, ki ocenjujejo, da jim lahko Varuh človekovih pravic Republike Slovenije pomaga pri uveljavljanju njihovih pravic v odnosu do države.

Za pogovor se je treba **prijaviti na telefonsko številko 030 720 225 najkasneje do ponedeljka, 4. 9. 2017, do 15. ure**. Vsak prijavljeni bo imel pol ure časa, da varuhinji ali njenim sodelavcem predstavi svoje težave ali se pogovori o že znanih problemih, ki jih je s pobudo že zaupal Varuhu. Pogovori bodo potekali **v prostorih občine Beltinci na naslovu Mladinska ulica 2**.

Varuhinja bo ugotovitve poslovanja

REPUBLIKA SLOVENIJA
VARUH ČLOVEKOVIH PRAVIC

Vlasta Nussdorfer, varuhinja človekovih pravic
(fotografija: Sime Jerkič)

Varuhinja človekovih pravic v občini Beltinci

Sreda, 6. 9. 2017

Prostori občine Beltinci
Mladinska ulica 2

Pogovor z varuhinjo in svetovalci
ter prijava kršitev

Prijavite se na **030 720 225**
do 4. 9. 2017 do 15. ure

*Če potrebujete tolmača za znakovni jezik,
nam sporočite v pisni prijavi na info@varuh-rs.si.

javnosti predstavila na krajši **novinarski konferenci**, ki bo potekala v prostorih občine in naj bi se začela **predvidoma ob 15:30. Točna ura bo znana dan pred poslovanjem**, ko bodo zbrane vse prijave in bo znano, koliko časa bodo potekali pogovori.

Lep pozdrav!

Nataša Kuzmič
Svetovalka za odnose z javnostmi

Učenci so zapeli in zaplesali

Učenci 1. in 2. razreda OŠ Beltinci, ki so obiskovali interesni dejavnosti pevski zbor in folklorni krožek, so ob zaključku šolskega leta 2016/2017 pripravili enourni program, s katerim so želeli pokazati svoj pevski in plesni talent. Prireditve so se udeležili župan občine Beltinci g. Milan Kerman, vodstvo šole, starši učencev in učitelji šole. Pevski zborček pod mentorstvom Mihaele Mataič Šalamun je ob klavirski

spremljavi, flavti in kitari ter a capella zapel 9 pesmi, obarvanih s šolsko tematiko, praznovanji skozi leto in z letnimi časi. Zaplesali so tudi ob zvokih kavbojske pesmi. Mali folklorniki treh skupin pod mentorstvom Urške Ropoša pa so se predstavili s kratkimi skeči in odrskimi postavitvami, s katerimi so pokazali, na kakšen način ohranjajo našo kulturno dediščino. Prikazali so ples, pesmi in izštevance, pa tudi

igre, ki so se jih igrali naši dedki in babice nekoč. V vsaki pesmi in plesu so obiskovalci lahko začutili iskreno veselje otrok, ki so ponosno pokazali, kar so se naučili. Pokazali so, da pojejo in plešejo s srcem. Za novo šolsko leto pa so si zaželeli novih pevcev in plesalcev v svojih vrstah.

Mihaela Mataič Šalamun

Utrinki s šole v naravi – Baška

letošnje poletne šole v naravi, ki je potekala od 5. do 9. junija 2017 v Baški na hrvaški obali, se je udeležilo 71 tretješolcev Osnovne šole Beltinci iz treh oddelkov. Učence smo spremljali štirje učitelji spremljevalci in štirje učitelji – spremljevalci z licenco učenja plavanja.

Učenci so bili vseskozi zelo aktivni, saj so v petih dneh vsi opravili obvezni 20-urni tečaj plavanja. V sklopu tečaja so se naučili ali utrdili znanje plavanja v različnih tehnikah (prsno, kravl in hrbtno). Učitelji smo vseskozi vestno spremljali in spodbujali učence ter se veselili njihovih plavalnih dosežkov.

V sklopu šole v naravi smo opravili tudi druge dejavnosti: pohode po Baški, si ogledali mestni akvarij, izdelali smo si razglednice, raziskovali živali in rastline ob in v plitvini morja, poslikavali majice z morskimi motivi ter spoznavali posebnosti primorske pokrajine.

Odpravili smo se tudi na izlet z ladjo do bližnjega otoka. Imeli smo tudi čas za sprostitvev in zabavo. Pripravili smo pester zabavni večer: *Baška ima talent*, kjer se je vsaka soba predstavila na izviren način.

Čez cel teden nas je spremljalo vroče in mamljivo sonce ter toplo morje,

zato smo tudi vse dneve izkoristili za kopanje in čofotanje v morju.

Polni lepih vtisov in nepozabnih doživetij smo se vrnili domov, v upanju, da ohranimo ta čudovito preživet teden v lepem spominu.

Matej Žalig, vodja ŠVN

Obnova parketnih površin v Vrtcu Beltinci

Član Skupine Helios, podjetje HGtrade, že deveto leto zapored po zaključku šolskega leta izvaja posebno donatorsko akcijo, v sklopu katere se lotijo obnove parketnih površin v vrtcih po Sloveniji. V letošnjem šolskem letu je bil izbran Vrtec Beltinci.

V sklopu letošnje akcije so tako v štirih enotah Vrtca Beltinci (Beltinci, Lipovci, Dokležovje, Melinci) obnovili 375 m² parketnih površin v devetih otroških igralnicah. Akcija je potekala v petek in soboto, 7. in 8. julija, udeležilo pa se je 17 podjetnikov, polagalcev parketa iz cele Slovenije.

Pobudnica in organizatorica projekta je Darija Medved iz podjetja HGtrade, ki je v sodelovanju s predsednikom Sekcije polagalcev talnih oblog pri Obrtno-

podjetniški zbornici Slovenije Stankom Sršem izbrala naš vrtec.

Parketarji so pri delu uporabljali parketne lake Chromoden, ki so izdelani v skupni Helios, trži pa jih podjetje HGtrade. Izdelani so na vodni osnovi in zato okolju in zdravju prijazni, hkrati pa izstopajo tudi po svoji izjemni odpornosti proti obrabi in udarcem. Laki Chromoden tako zagotavljajo čudovit izgled parketnih površin, kar se je pokazalo tudi po uspešno opravljeni akciji v Vrtcu Beltinci.

Materiali so bili za nas v celoti donirani s strani omenjenega podjetja, delo pa s strani obrtnikov.

Po končani akciji sta nas s svojim obiskom počastila predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije Branko Meh ter predsednik Območne obrtno-

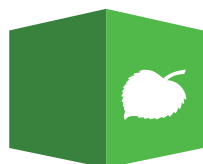
podjetniške zbornice Murska Sobota Vlado Mandič. Uradni zaključek akcije s podelitvijo zahval sodelujočim smo pripravili na Otoku ljubezni v Ižakovcih, v sodelovanju z zaposlenimi in otroki iz vrtca ter člani TD Bùjraš Ižakovci.

V imenu otrok, staršev in zaposlenih se iskreno zahvaljujem podjetju HGtrade, skupina Helios, vsem sodelujočim parketarjem, še posebej pa Stanku Srši in Dariji Medved, ki sta akcijo pripeljala k nam. Z obnovo so postale naše igralnice lepše in prijaznejše, tako da bo bivanje in delo v njih še bolj kakovostno.

*Martina Vidonja,
ravnateljica Vrtca Beltinci*

Prenovljena tla igralnic Vrtca Beltinci - Chromoden Helios

tiliaprint

T I S K A R N A

- kartonaža • vezenje
- graviranje • servirni sladkor

PONUDBA OGLAŠEVANJA V GLASILU MALI RIJTAR

Velikost oglasa	Cena
1/8 strani	30 €
1/4 strani	55 €
1/2 strani	100 €
1 stran	180 €
zunanja zadnja stran	250€

Cene ne vsebujejo DDV (22%)

Oglas nam lahko posredujete v formatu JPG, PDF, PSD ali TIF.

Roman Klemenčič s.p. • Štefana Kovača 3 • 9231 Beltinci
T: 02 541 15 00 • F: 02 542 23 45 • M: 041 515 976
www.tilia-print.com

Predstavitev dela Kluba ljubiteljev stare kmetijske in ostale tehnike Pomurja iz Beltincev

leto 2017 smo začeli z letnim zborom članov, ki smo ga izpeljali 10. 2. 2017 v prostorih Biotehnične šole v Rakičanu. Na njem smo sprejeli program dela, ki ga bom predstavila v sliki in besedi.

Prvi večji dogodek je bil 21. 4. 2017, ko smo opravili predstavitev našega kluba na spomladanskem sejmu Lova in ribolova v Gornji Radgoni.

Predsednik Ivan Zadravec je ob pomoči Stanka Srše pripravil prizorišče in pripeljal predvidene eksponate, od katerih so bili zanimivi stari traktor, avtomobil znamke Audi in Mercedes, katerega lastnik je Stanko Srša, vmes pa smo postavili nekaj starodobnih koles in za popestritev lutke, oblečene v prekmursko narodno nošo, kar je obenem pomenilo tudi povabilo na 47. Mednarodni folklorni festival Beltinci.

V mesecu maju, točneje 13. 5. 2017, smo v klubu pripravili zanimiv dogodek, ko smo na parceli KS Beltinci izvedli košnjo trave na stari način - s koso. Dogodka se je udeležilo veliko društev, ki smo jih povabili in nekaj posameznikov, ki so želeli preizkusiti svoje znanje košnje s koso in in obujati spomine.

Dogodek je bil zelo dobro obiskan tudi s strani obiskovalcev iz Beltincev in od drugod, tako da smo se dolgo družili

kljub rahlemu dežju ob koncu košnje.

Za dobro počutje so poskrbele naše članice, ki so vse obiskovalce pogostile s pecivom in pijačo.

Nekaj naših članov se je udeležilo prireditve v Veliki Polani, kjer so prav tako pripravili že tradicionalno košnjo trave s koso, imeli pa so tudi tekmovanje v košnji, ki je veljalo za slovenski pokal.

4. 7. 2017 smo na njivi Kmetijskega posestva Panvita opravili žetev pšenice za potrebe prikaza mlatitve na 47. Mednarodnem folklornem festivalu v Beltincih.

Zbralo se je kar lepo število koscev in žanjic, poželi smo za šest križev pšenice. Po končani žetvi smo pripravili pravo južino, kot se za tak dogodek spodobi. Snopje nam je prijazen traktorist Jožef Lebar odpeljal k sebi domov pod streho, kjer je počakalo na mlačve.

V soboto, 15. 7. 2017, je naš klub pripravil oranje s starimi plugi. Na žalost konjske vprege ne premore več nobena vas, prav tako so izumrle kravje vprege, zato so stare pluge vlekli stari traktorji, kar je bilo nekaj nenavadnega. Nejeverno smo gledali, kako bo izgledalo to oranje, saj se nas je zbralo veliko gledalcev, prav tako pa tudi oračev. Prišli so naši prijatelji iz Koga in

nekaj domačinov. Seveda je bil traktor kot vlečna sila premočan za »ostareli« plug, ki se je zlomil, dva pluga pa sta vzdržala, tako da smo prikaz dokončali. Nato so njivo zasedli pravi orači z dvo in tribrazdnimi plugi, in veliko njivo lastnika Štefana Zadravca iz Lipe skoraj do konca zorali. Nekaj posebnega pa smo doživeli vsi prisotni, ko so takoj, ko je bila zorana prva brazda, na njivo priletele štoklje; najprej ena, nato tri, nazadnje pa jih je bilo osem. Med sabo so prav tekmovali, katera bo pobrala več miši in žab. Prelep pogled in še vprašanje, kako so se obveščale, da se orje strnišče?

V soboto, 22. 7. 2017, je naš predsednik s prijatelji in člani kluba že zgodaj zjutraj postavil staro mlatilnico v našem grajskem parku in pripravil vse potrebno za mlatitev. Ta zahteva kar mnogo dela, od »podbintanja mašijna«, priprave ravnega mesta za vago, pripeti je potrebno vreča za zrnje, dobro namazati remenje in traktor.

Ko je bilo vse pripravljeno, smo počakali začetek popoldanskega dela festivala, ki ga pripravljajo skupaj z organizatorji festivala še vse krajevne skupnosti iz občine Beltinci in ZTK Beltinci. Voditelj popoldanske prireditve Milan Zrinski je vse predstavnike povabil

Od košnje do mlatitve

k predstavitvi kraja in običaja, ki ga je vsaka KSj pripravila. KS Beltinci je predstavila predsednica Lizika Zadavec in izpostavila pomen žetve in mlatitve za naš kraj in širše, saj je že pred 300 leti cesarica Marija Terezija podelila cehovske pravice tudi našim rokodelcem.

Ko so vsi delavci »zasedli svoja delovna mesta», je glavni mašinister začel z delom - mlatitvijo.

Vse je bilo tako kot nekoč: Imeli smo veliko obiskovalcev, ki smo jih po končanem delu tudi dobro pogostili z mesom iz »čebra«, kislimi in mlečnimi

ugorkami dobrim zabilom, ki ga je prinesel Jože Horvat iz Odranec, domačim kruhom in vrtankom, ki ga je spekla Cvetka Zadavec iz Lipe, potem pa smo se družili do večera ob dobri kapljici gospodarja Ivana Zadravca.

29. 7. 2017 smo se člani kluba spet udeležili prikaza žetve na stari način v Kobilju, ki ga že deveto leto prireja DU Kobilje. Zastopali smo tudi DU Beltinci. Na samem prizorišču, na njivi, je Ivan Zadavec postavil tudi mlatilnico in na Kobilskem se je po mnogo letih spet mlatilo po starem.

Naši člani radi vračajo obiske na

prireditvah, ki jih prirejajo prijateljska društva doma in širom Slovenije.

Ob tej priložnosti se vsem članom našega kluba zahvaljujemo za vso pomoč skozi celo leto.

Naše priprave pa so že usmerjene na predstavitev na jesenskem sejmu AGRA v Gornji Radgoni.

Elizabeta Zadavec

Novičke iz delovanja KO ZZB Beltinci

Večer domoljubne poezije in pesmi

Čas neusmiljeno beži in se nagiba že čez polovico leta, zato bom povzela dogajanje v naši organizaciji do meseca aprila, ko smo izvedli proslavo ob dnevu upora. To je bil Recital domoljubne poezije in proze, ki se je odvijal v prostorih poročne dvorane v gradu Beltinci.

Zbralo se nas je veliko število nastopajočih, saj smo združili večino društev iz našega kraja, ki so imeli vsaj po enega predstavnika, zbralo pa se je tudi veliko poslušalcev. Še posebno smo veseli, da se vsako leto dogodka udeleži tudi župan Občine Beltinci

Milan Kerman.

Prireditvev je lepo sprejeta, kar nam daje spodbudo tudi za naprej.

Kot drugo vestičko bi omenila udeležbo na pogrebni slovesnosti ob smrti našega rojaka slavista in publicista ter ČLOVEKA, ki si zasluži, da ga poimenujemo z veliko začetnico. V moj spomin je zapisan že od otroških let, ko je skupaj z Vanekom Šiftarjem skrbel za svoje prijatelje, ki so potrebovali pomoč. Ena izmed njih je bila tudi naša družina.

V Zvezi borcev za ohranjanje vrednot NOB smo ponosni, da smo ga imeli

Dr. Anton Vratuša

med sabo, saj nam je bil svetel zgled poštenega, skromnega in v resnici velikega Človeka.

Pokopan je bil z vsemi državnimi častmi, v slovo pa so mu zapeli člani Partizanskega pevskega zbora s Primorske, za konec slovesa pa še pevci s Tišine.

Počivaj v miru, naš veliki Prekmurec. Upam in želim, da bo seme vašega dela obrodilo obilo sadov, da bomo ponosni na svoj rod in domovino.

Lizika Zadavec

Na »Gümlı« - Folklorni festival 2017 »Dokližanci majo žabe na lanci«...

Člani DPM Dokležovje na svoji "gümlı"

Otroci DPM Dokležovje so obiskovalcem 47. mednarodnega folklornega festivala pokazali, kako so nekdaj luščili koruzo

Tako pravijo za nas DOKLIŽANCE in mi smo ponosni na to, saj je naš kraj močno povezan z ljudskim izročilom, ki to velikokrat omenja. Seveda pa vsega tega ne bi bilo, če ne bi živeli ob reki Muri, ki ima za nas še prav poseben čar in vrednost. Ob Muri in na Muri je bilo v preteklosti veliko mlinov; najbolj znan je bil Lopertov mlin. V njem niso samo mleli žita, pšenice in koruze, temveč so

se tam zbirali vaščani z obeh bregov Mure in ob pripovedovanju so nastajale pripovedi, ki so se ohranile vse do danes. Ena takšnih je tudi ta, ki jo je zapisal Štefan Kühar v knjigi Ljudsko izročilo Prekmurja/povzeto/...

Nekoč je neki človek zelo hitel k Muri in si je že med potjo slačil robačo/srajco/, da bi se prej kopal. Ko je prišel do vode in hotel vanjo skočiti,

je zaslišal glas: «Pride ura, pa človeka več ne bo!» Ta čuden glas ga je zadržal, da ni skočil v vodo, ampak je na bregu obstal in začel premišljevat, kaj bi naj vendarle to pomenilo. Ko je tako stal in premišljeval, je za časek znova zaslišal: «Pride ura, pa človeka več ne bo!» Komaj se je to zaslišalo, se je vrgla majhna ribica iz vode, ribica, ki je človeka malce poškropila in je naenkrat postal mrtev - to mu je bilo usojeno.« Ljudje so marsikaj povezovali z usodo, čeprav vemo, da je vsak človek svoje sreče ali nesreče kovač.

Ko še ni bilo mostu med Dokležovjem in Veržejem, so se ljudje s čolni prevažali čez in po Muri, saj so imeli tudi na drugi strani svoje gozdove. Mura pa je bila vedno zelo nepredvidljiva in ni poznala usmiljenja, ko je narasla pridrvela od avstrijske strani in ob tem ustvarjala močne vrtnice, ki so velikokrat odnesli čolne z ljudmi vred. Žal jih je veliko med njimi našlo nesrečno smrt v njenih valovih. V ljudeh je vzbujala strah, veselje in spoštovanje hkrati.

V našem kraju že vrsto let ohranjamo spomin na bogato kulturno dediščino in jo skušamo prenesti na mlade. V DPM s pomočjo ostalih društev, kot so DČ/Društvo čolnarjev/, KS IN GD zato vsako leto delček tega prikažemo tudi na naši gümlı, in letošnja rdeča nit je povezovala delo, opravila v poletnem času ob pripovedovanju pripovedi in petju. Otroci so ob delu, igri, plesu in petju prikazali, kako so živeli nekoč in da je to še v današnjem času del njihovega vsakdana, čeprav živijo v čisto drugačnih okoliščinah. Na naši gümlı so bili razstavljeni različni stari predmeti, ob katerih smo prikazali, kako se je to delalo nekoč. Tako smo v velikem lesenem škafu tolkli

jabolka in nastal je mošt - prdlavka. Tako so obiskovalci spoznavali stare predmete, običaje in tudi besede, ki žal izginjajo v pozabo. Veliko ljudi se je ustavilo in z zanimanjem so opazovali, se pogovarjali in tudi fotografirali. Žal vsega nismo mogli prikazati, zlasti otroci, ki so pripravili čudovit prizorček o žabcu s petjem, plesom in pesmicami, zato bomo to prikazali

v Tednu otroka na domačem odru. Seveda ni manjkalo dobrot, ki so jih pripravile naše gospodinje in z njimi postregle obiskovalce. Naši čolnarji so poskrbeli za okusne žabje krake, po katerih so lahko posegli obiskovalci. Kljub vročini nam je uspelo delo na naši gümli izpeljati tako, kot smo si zamislili in upam, da smo bili zadovoljni prav vsi, tako nastopajoči kot obiskovalci.

V lepem in prijetnem vzdušju je minilo še eno delo na gümli v okviru beltinskega festivala.

Marija Zver
predsednica DPM Dokležovje

Priznanje evropskega parlamenta programu » Starejši za starejše »

Evropski parlament je programu » Starejši za starejše », katerega nosilec je od leta 2004 Zveza društev upokojencev Slovenije – podelil nagrado Državljan Evrope za leto 2017. Omenjeni program sta za nagrado predlagala evropska poslanca Ivo Vajgl in dr. Igor Šoltes.

V tem programu je Evropski parlament prepoznal pomen prostovoljske medsebojne pomoči starejših in nagrado utemeljil takole :

Evropski parlament ugotavlja, da program predstavlja izjemen primer dobre prakse na področju prostovoljstva, ki omogoča bolj kakovostno in neodvisno življenje starejših. Skozi prizadevanja za boljše razumevanje in razvoj kulture sodelovanja med generacijami pa odseva pomembne evropske vrednote prostovoljstva, humanizma, solidarnosti, povezanosti, vzajemnega razumevanja in sočutja.

Slovesna izročitev nagrade je bila v Sloveniji 30.6.2017, V hiši Evropske unije v Ljubljani;

V imenu prostovoljcev je nagrado prevzel predsednik Zveze društev upokojencev Slovenije Janez Sušnik. V Evropskem parlamentu pa bo potekala slovesna podelitev nagrade v oktobru 2017 v Bruslju. Nagrada je priznanje vsem prostovoljkam in prostovoljcem

in vsem društvom upokojencev vključenih v omenjeni program in vodstvu Zveze društev upokojencev Slovenije, ki programu zagotavlja delovanje in utira pot.

V DU Beltinci smo že 11 let del te zgodbe, katera je bila prepoznana kot primer dobre prakse, v tako pomembni instituciji kot je Evropski parlament.

Program ne sledi le zastavljenim ciljem, to je zagotavljanje in organiziranje pomoči in storitev, ki omogočajo starejšim daljše življenje doma, pač pa daje tudi pomemben vir podatkov za načrtovanje socialnih programov in političnih usmeritev.

Brez požrtvovalnih prostovoljcev projekta ne bi bilo. V našem lokalnem okolju je večina starejših vključena v program , ne glede na to, če so ali niso člani društva upokojencev. Mlajši večinoma še ne potrebujejo nobene pomoči, s starostjo pa potrebe po pomoči naraščajo. Kaj pa pomeni prostovoljcem delo v programu v katerem delujejo ? Zadovoljstvo, da lahko pomagajo in so srečni, če vidijo starejše, da se dobro počutijo in imajo urejeno življenje doma. Ni ga človeka, ki si ne bi želel svojo starost preživeti pod domačo streho. Prostovoljci najdejo pot do vsakega, tudi tistega , ki je pozabljen od vseh, celo od svojih bližnjih.

Prostovoljke v programu » Starejši za

starejše », priznanje je namenjeno vam, za vsak vaš korak, za vsako prostovoljko posebej in za vse skupaj, ki se razdajate za to, da sovrstnikom olajšate in polepšate življenje.

Priznanje je namenjeno tudi bivšim prostovoljkam, saj so nekatere v tem programu vztrajale 10 let.

Hvala vsem in vsaki posebej za vaše humano poslanstvo.

Ana Marija Vučko
DU Beltinci

Izjemen uspeh beltinskih ekip ulične košarke

V soboto, 12., in nedeljo, 13. avgusta sta bili aktivni in uspešni ekipi ulične košarke GEZA PUB Beltinci in 3×3 Beltinci.

V soboto, 12. avgusta, je ekipa ulične košarke GEZA PUB Beltinci sodelovala na turnirju madžarskega prvenstva ulične košarke v Körmendu. V članski kategoriji med 13 ekipami so s petimi zmagami in brez poraza osvojili turnir in se uvrstili na zaključni finalni turnir, ki bo 23. septembra v Budimpešti.

Košarkarji ekipe 3×3 Beltinci so si po odlični sezoni, v kateri so bili kar trikrat drugi na lokalnih turnirjih širom Slovenije, zagotovili sodelovanje na finalnem turnirju v Ljubljani, ki je bil v nedeljo, 13. avgusta, na Pogačarjevem trgu v Ljubljani. V konkurenci štirih skupno najboljših rekreativnih ekip iz slovenskih lokalnih turnirjev so zasedli nevhvaležno 4. mesto.

Kljub temu je za ekipo 3×3 Beltinci naporna in uspešna sezona, medtem ko ekipo GEZA PUB Beltinci čaka še nastop na finalnem turnirju v Budimpešti.

Vodstvo kluba

Ekipo Geza pub Beltinci

Ekipo 3x3 Beltinci

Mladi kosci in kosice iz naše občine so se uvrstili na Evropsko prvenstvo

Zaključili smo z tekmami državnega prvenstva in določili ekipo za evropsko prvenstvo, kamor odhajamo naslednji vikend od 18. do 21. avgusta letošnjega leta. Tekmovanje se bo odvijalo v Ingebohl pri Luzernu v Švici.

V kategoriji mladinci in mladinke je bil najboljši Maj Janža, Zala Janža pa je bila druga.

Več o rezultatih evropskega prvenstva pa ob vrnitvi.

Majda Koren

Naša ekipa

Evropsko prvenstvo v košnji uspešno tudi za naše kosce

V Švici v kraju Brunnen je od 18. do 21. avgusta potekalo Evropsko prvenstvo v košnji.

Nadvse uspešen je bil Maj Janža, saj je dosegel odličen rezultat in sicer 4. mesto v svoji kategoriji.

Čestitamo!

Majda Koren

Bolezni ustne votline in skrb za ustno zdravje

Ustna votlina predstavlja začetek prebavne poti in opravlja pomembno vlogo v življenju posameznika. Zobje so pri tem ključnega pomena, saj so potrebni za grizenje in žvečenje, opravljajo pomembno vlogo pri oblikovanju glasov in vplivajo na izgled obraza. Bolezni v ustni votlini pa imajo tudi vpliv na splošno zdravje posameznika.

Med najpogostejšimi boleznimi ustne votline sta prav gotovo karies in parodontalna bolezen. Pri kariesu gre za razgradnjo trdih zobnih tkiv, medtem ko je parodontalna bolezen proces v okolici zoba. Obe bolezni pa nezdravljeni vodita v izguba zob in nastanek težav pri prehranjevanju, govorjenju in vsakdanjem življenju. Bakterije prisotne v zobnih oblogah in njihovi produkti predstavljajo ključni dejavnik pri nastanku obeh najpogostejših bolezni, zato je zelo pomembno njihovo natančno, pravilno in redno odstranjevanje z umivanjem zob.

Zobe umivamo vsaj dvakrat dnevno, nujno pred spanjem. Pri umivanju uporabljamo zobno krtačko, pasto, ki vsebuje fluoride in zobno nitko ali medzobno krtačko. Zobno krtačko zamenjamo vsaj, ko se razporeditev ščetin močneje spremeni. Pozornost posvetimo vsem zobnim površinam, kar pomeni, da mora umivanje trajati vsaj 2 minuti. Pri uporabi fluoridnih zobnih past pri otrocih je potrebno omeniti, da so njim namenjene posebne paste z nižjimi koncentracijami. Do

dveh let starosti tako uporabljamo za grahovo zrno paste s 500 ppm fluoridov, od drugega do 6 leta starosti pa za grahovo zrno paste s 1000 ppm fluoridov. Po šestem letu starosti lahko uporabljamo paste za odrasle, ki jo na ščetko nanesemo v dolžini 1-2 cm. Po umivanju zob se izogibamo obsežnemu splakovanju z vodo, ampak le izpljunemo višek zobne paste.

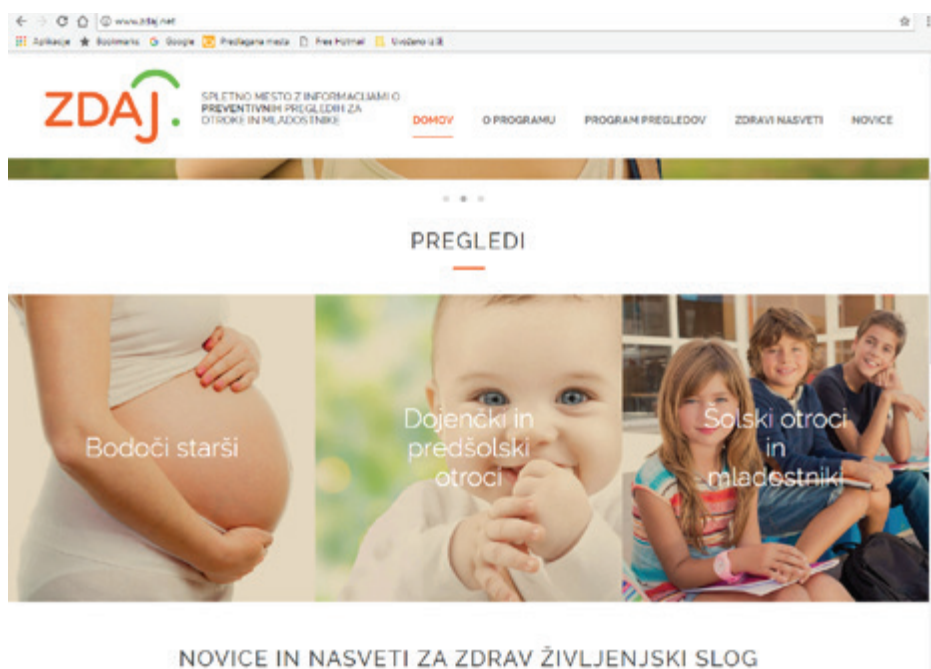
Za ustno higieno pa morajo redno skrbeti tudi tisti, ki nosijo proteze. Najbolje je, če protezo takoj po jedi umijemo pod tekočo hladno vodo. Pri tem moramo, da nam ne pade iz rok, saj se hitro poškoduje ali prelomi. Protezo je priporočljivo tudi vsaj enkrat dnevno očistiti z zobno krtačko, ampak brez zobne paste. Skrbno očistimo čisto vse površine proteze. Če uporabljamo pritrdilne paste odstranimo tudi morebitne ostanke paste. Za dodaten učinek občasno protezo očistimo tudi s čistilnimi tabletami. Te uporabljamo

v skladu z navodili proizvajalcev, dobro moramo splahniti morebitne ostanke čistilnega sredstva pred uporabo. Kadar proteze ne nosimo jo shranimo v posodo ali kozarec v katerem imamo natočeno vodo. Pri umivanju in shranjevanju proteze se izogibamo uporabi vroče vode, saj lahko poškoduje protezo in spremeni tudi njeno obliko.

Dosledna skrb za izvajanje ustne higiene prispeva k boljšemu ustnemu zdravju in prihranim marsikatero težavo in bolečino. To velja tudi pri posameznikih, ki imajo svoje manjkajoče zobe nadomeščene s protezo. Upoštevanje nasvetov pri nosilcih protez namreč omogoča daljše in uspešnejše nošenje protez.

Martin Ranfl, dr.dent.med., spec.
Nacionalni inštitut za javno zdravje
OE Murska Sobota

Želite izvedeti, zakaj imajo nosečnice težave s prebavo?

Kako si ob težavah s prebavo v nosečnosti lahko pomagate

Hormon progesteron, ki je zaščitnik nosečnosti, saj preprečuje krčenje maternice in s tem prezgodnji porod, oslabi tonus gladkega mišičja, kar pomeni, da lahko povzroči zastajanje krvi (krčne žile, hemoroidi), zastajanje urina, pa tudi upočasnjeno peristaltiko črevesja kar vodi v zaprtje ter oslabi zapiranje ezofagealnega sfinktra, t.j. poklopca nad želodcem, zato se kisla želodčna vsebina lahko vrača v požiralnik (zgaga).

Osnoven ukrep, ki vam ga za preprečevanje zaprtja priporočamo že od začetka nosečnosti dalje, je :

- uživanje zadostnih količin tekočin (najprimernejša je voda) ter prehrana bogata z vlakninami, sadjem, zelenjavo, stročnicami,

polnovredno moko in raznimi kašami, neoluščenim rižem ter stročnicami. Laneno seme in seme indijskega trpotca z veliko tekočine povečata volumen črevesne vsebine in tako spodbudita delovanje črevesja.

- Koristi tudi redno gibanje.
- V primeru zgage je bolje, da se odrečete kofeinu in uživanju kisle, mastne in pekoče hrane.
- Pomaga tudi, če se izognete uživanju hrane 2 - 3 ure pred spanjem ter pitju mrzlih tekočin.
- Nekaterim pomaga spanje z vzdignjenim vzglavjem, ki preprečuje zatekanje želodčne vsebine nazaj iz želodca.

Večino nosečnostnih sprememb povzročijo hormoni, katerih ravnovesje je v nosečnosti drugačno kot v nenosečem stanju. Bruhanje in slabost sta stranska učinka povečane količine hormona hCG v telesu. Običajno se pojavljata v prvem tromesečju, včasih pa lahko trajata tudi dlje časa. Kljub temu, da stanje imenujejo jutranja slabost, ni nujno omejeno le na jutranji čas. Če se soočate s slabostjo, vam svetujemo, da se izogibate začinjeni in mastni hrani. Izkušnje kažejo, da nekaterim nosečnicam pomaga, da zjutraj, še preden vstanejo, zaužijejo suhe prigrizke (nekateri menijo, da je stanje povezano z nizko vrednostjo ogljikovih hidratov). Čez dan priporočamo uživanje več majhnih obrokov hrane ter pitje manjših količin tekočine. Večerni obrok naj bo sestavljen pretežno iz beljakovin. Občutek lakote in žeje lahko slabost še poslabšata. Nekateri svetujejo prehrano, bogato z vlakninami, kar omogoči zadosten vnos vitamina B6 in cinka, ki naj bi olajšala nelagodje. Pomaga lahko ingver.

Več koristnih informacij o tegobah in težavah v nosečnosti ter kako si lahko pomagata najdete na spletni strani www.Zdaj.net.

Uredila: Jadranka Jovanović
Nacionalni inštitut za javno zdravje
OE Murska Sobota

(VIR: <http://zdaj.net/sl/zdravi-nasveti/zelite-izvedeti-zakaj-imajo-nosecnice-tezave-s-prebavo/>)

Nedokončano iskanje...

TRETJE POGLAVJE

Sonce je razlivalo svojo blagohotno toploto na prečudovito mavrično obarvano panonsko ravnico.

Bila je topla nedelja po jutranji maši in ljudje so se pravkar usipali iz Ladislavove cerkve.

»Stric Naci, lepo te prosim, razumi vendar, ne želim in nočem niti trenutka več biti služkinja, še bolje Pepelka pri lastni materi in v svojem domu....,« je hlipala Julka pri sorodnikih, materinem bratu in njegovi ženi Tilki v Melincih.

Po maši je prišla k njemu prositi, da jo vzame s seboj v Grac v Avstrijo, da se bo osamosvojila in si zaslužila svoj kos kruha. Tako se bo izognila Tinetu, ki je vsak dan bolj jasno kazal, da želi postati edini gospodar na kmetiji. Njo, Julko, je na vsakem koraku žalil in preganjal.

Stric Naci je tiho poslušal njeno pripoved in le žalostno zmajeval z glavo. Mnogo več je vedel o usodi preganjanega dekleta, kakor si je Julka mislila. V svojem poštemem srcu se je že odločil, da bo nečakinja pomagal, če bo le lahko.

»Glej Julka, vrni se lepo domov in ničesar ne omenjaj nikomur o tem, kar sva se pogovarjala. Našel ti bom zaposlitev in ti to pravi čas javil. Pridno delaj naprej in ko se čez mesec dni vrnem, bom že imel nekaj novic. Srečno

poberite krompir in opravite trgatev ter prešanje. Do tedaj pa z dvignjeno glavo junaško naprej!«

Naci je svoji krščenki vlil nemalo upanja, da se mu je hvaležno nasmehnila. Potrepljal jo je po ramenu in se vzpodbudno nasmehnil.

Z novim upanjem v mladem srcu je prišla za kolo, se poslovila in odpeljala proti domu.

»Poiskala bom srečo in ljubezen, pa četudi grem do konca sveta!«

Glasno si je dala duška in pognala kolo. Okolica je kar brzela mimo nje, ko je prehitro pripeljala do doma.

»Pa le kje si tako dolgo hodila, saj veš, da je treba pristaviti za juho, dati kuhat krompir, na vrt moraš po solato in jušno zelenjavo, pogrniti mizo za nedeljsko kosilo, zamesiti za pogačo, verjetno makovico...«

In kar ni nehala razjarjena mati naštevati naloge, ki so čakale Julko.

Sestra je stala za materjo in se privoščljivo hahljala. Torej ona ničesar od tega ni storila, ker je ves ta čas porabila za lepoticenje, kajti mater bo spremljala k pozni maši v cerkev.

Julka pa je bila zadolžena za nedeljsko kosilo, ki bo ob pol enih, kot vsako nedeljo.

Ker se je res nekoliko zamudila z obiskom pri stricu, ji bo šlo zelo na tesno s časom. Toda še vedno se je znašla in

verjela vase ter v svojo iznajdljivost. Na hitro se je preoblekla in že je s košarico odhitela za hišo na vrt, kjer je nabrala solato in jušno zelenjavo.

Veselila se je tega, da bo vsaj tri ure imela mir in bo lahko premišljevala o svojih načrtih. Nato je zamesila testo za potico, jo pustila vzhajati in tisti čas pristavila za juho ter otrebila solato. Kakor roke večje čarovnice je delala vse premišljeno in natančno. Gladko je reševala zadane naloge in na mladem obrazu je zasijal nasmešek.

K temu upanja polnem izrazu in mladostnemu nasmehu je najverjetneje pripomogla tudi obljuba strica Nacija.

»Kaj se smejiš, deklina. Če ne bo vse pripravljeno na uro, te bo minil smeh!« je izza ogla prikrevsala stara mati in zagodrnjala jezno ter privoščljivo.

Julko je pripomba stare ženice prizadela, vendar se je odločila, da ji ne bo pokazala tega.

Sicer je pa že zdavnaj ugotovila, da jo stara mati gleda s čisto drugačnimi očmi kot brata in sestro.

»Poiskala bom odgovor na to!« si je zamrmrala Julka ter hitela s svojim delom.

Se nadaljuje...

Irena Šrajner

RADOSTNI FANTIČ

*V majhni sobici zibka stoji,
v nje mirno detece spi.
Skozi okensko šipo
sončni žarek posije
obsije glavo otroško,
po njej raznobarvno
svetlobo razlije.*

*Otroka po ličkih požgečka
in ga zvedavo opazuje.
Zmota ga mladi fantič,
ki tiho do zibke stopi.
Z roko spečo sestrico poboža
in jo ogovori:
»Sestrica moja, mislim da
nekaj lepega sanjaš,
ker se v spanju smejiš
kot angelček mirno spiš.
S teboj bi se rad pogovarjal,*

*v naročje te dvignil, se s
tabo sprehajal!«
In glej!*

*Mala deklica očke odpre,
se bratcu nasmehne,
drobne ročice dvigne
in se ga oprime.
Pobič s toplo odejo sestro ogrne,
z njo na vrt odhiti,
po travnati stezi jo nosi,
ji pesmice poje,
se veseli.
Bratca in sestrico,
sonček z rumeno toplino poboža,
se oddalji,
za drevo se skrrije
vseokrog toploto deli.*

*Mala deklica je fantiču
v naročju zaspala,
to videč jo bratec
v sobico nese,
v posteljo položi,
se angeli varuhu zahvali,
neslišno prostor zapusti
in v kuhinjo k mami hiti,
jo objame, si predpasnik nadane,
ga okrog ledij zaveže,
prepevajoš posodo briše,
se radosti.*

Otilija Gider

Prostrane stepe Mongolije

Dopustniški dnevi so na vrhuncu in lepo je ubežati kam daleč, v čisto drugačen svet. Mongolija, ki sem jo že nekaj časa načrtovala, je zaradi vremena v julijskem terminu najbolj ugodna. To je dežela, ki je ujeta med neskončne zelene stepe, puščavo Gobi, med divje ledeniške kanjone, klife, visoko gorovje Altaj, kjer je sneg vse leto, se počasi prebuja ter postaja vse bolj zanimiv turistični cilj.

Mir in spokojnost nomadov, slikoviti festival Nadam, sledi velikega osvajalca Džingiskana, je samo nekaj, kar sem doživela. Po desetletjih sovjetskega nadzora in zaprtosti v azijski mentaliteti tujem sistemu, se znova vrača k svojim koreninam, ki je danes samo še majhen ostanek nekdanjega velikanskega imperija. Na vrhuncu svoje slave, ob koncu 13. st. se imperij razteza od Kitajskega morja na vzhodu, do Črnega na zahodu in meji na Evropo. Danes je ena najrevnejših držav na svetu. To je dežela velikih pokrajinskih in kulturnih kontrastov, od modernega milijonskega in hitro razvijajočega se Ulan Batorja, do brezmejnih in redko poseljenih step, kjer še živijo divji konji in še bolj izpraznjenih ter človeku neprijaznih, toda izjemno lepih območij puščav. Tu sta se ohranili prvinskost življenja in neokrnjena narava in tu nomadi še živijo v posebnem sozvočju z njo. Ljubitelj potovanj še redkokje najde vse

to, saj je z globaliziranega sveta vse to že izginito.

Država je velika 1,5 km², kar predstavlja 80 Slovenij in je z manj kot tremi milijoni prebivalcev, najredkeje naseljena država na svetu. Skoraj polovica prebivalstva živi v prestolnici Ulan Bator. Povprečna nadmorska višina je 1.580 m, gorovje Altaj pa sega čez 4.300 m. Je najbolj celinska država, z najbolj ekstremnim vremenom, kjer je poleti do +37, pozimi pa do -48 stopinj C.

V jutranjih urah manjša skupina popotnikov pristane v Ulan Batorju, kjer zaman čakamo prtljago. Ostala je v Moskvi in po zagotovitvi prevoznika nam jo bodo dostavili v puščavo Gobi, kamor poletimo že naslednji dan zgodaj zjutraj. Za počitek ni bilo časa in se podamo po živahnih ulicah rdečega mesta. Srce je veličasten trg, kjer so vse najpomembnejše stavbe kot: parlament, vlada, zunanje ministrstvo, banke, borza, opera... Več časa posvetimo ogledu nacionalnega muzeja, kjer so najdbe in prikazana zgodovina, od kamene dobe, pa vse do današnje Mongolije. Glavna zanimivost mesta je samostan Gandam, eden redkih, ki je preživel komunistične čase, bil pa je tudi povod za nastanek mesta. V njem deluje nekaj budističnih menihov. V celotni državi je bilo porušenih več

kot 1.000 templjev, 20.000 menihov pa je bilo ubitih. Mongoli so prevzeli tibetanski budizem, ki se jim je zdel bolj oprijemljiv in si ga nekoliko po svoje priredili. Prebivalci niso preveč verni in ponekod še zmeraj prevladuje animizem. Prestolnice so vedno selili, ko so osvajali nova ozemlja, zato o nekem arhitekturnem biseru mesta ne moremo govoriti. Ponaša pa se z velikim stadionom, to pa je tudi vse, kar je vredno ogleda.

V okolici mesta je skoncentrirana vsa industrija države. Zgradili so nekaj tovarn za predelavo surovin. Ima bogata nahajališča premoga, bakra, urana, zlata, železa in nafte. Polovica rudnikov je v lastništvu tujih korporacij, Japonci, Korejci, s tem da še 80 % ozemlja ni odkritega. To je velik potencial gospodarstva, ki ga dopolnjuje izvoz kašmira, ki predstavlja 10 % BDP. Njihov kapital so živali. Uradno imajo 60 milijonov glav živine: ovce, koze, krave, konji, kamele, ki se prosto pasejo. Takšno meso je danes v svetu zelo iskano, vendar ga izvažajo zelo malo.

Večer zaključimo z ogledom predstave bogatega ljudskega izročila plesov, igranja in grlenega petja.

Puščava Gobi je ena najbolj fascinantnih pokrajin na svetu in zajema tretjino mongolskega ozemlja. Z džipi potujemo po mogočnih prostranstvih in se podamo v narodni park treh lepotic, v dolini Yol. Ta se vije sredi več sto metrov navpičnih sten, kjer je sredi poletja debela plast ledu. Preseneti nas močan naliv in voda dere v potokih. Poletja so kratka, topla in s padavinami razmeroma bogata, noči pa hladne. Huje je pozimi od oktobra do aprila, ko mnoge reke zmrznejo, padavin je malo in ni varovalne plasti snega, zato zemlja zmrzne tudi do več metrov globoko. Kratka poletja tla ne odtajajo, zato sega območje trajne zmrzali daleč na jug. Puščava Gobi je produkt

Himalaje, ki je pregrada in ne pusti, da bi tukaj deževalo. Vremenskim razmeram prilagojen je tudi rastlinski in živalski svet. Svoj prostor si je tukaj našla baktrijska - dvogrba kamela, ki je za marsikatero nomadsko družino glavni transporter. Med trekingom občudujemo številne male žvižgače, svizcem podobne glodalce, zelo ogrožen je medved in snežni leopard.

Prtljaga nas čaka v geru, ali jurti, kar je ruski izraz in ga Mongoli preveč radi ne slišijo, kjer prenočujemo. To so okrogla bivališča nomadov in lesena konstrukcija je zmeraj oranžne barve, kar je simbol sonca. Ta je običajno lepo poslikana. Obdajo jo s klobučevino in kožami in vgradijo lesena vhodna vrata. Notranjost je opremljena s pisanimi preprogami, lesenimi poslikanimi skrinjami in s posteljama. Prednja stran je častna za gospodarja, kjer je tudi družinski oltarček. Na sredini stoji peč z odprtino za dim, ki je na strehi. Ger štirje postavijo v dobri uri. Pri obisku družine smo obedovali jed horhok, še prej pa smo dobili kumis ali ajrak. To je fermentirano kobilje mleko, z 2 do 3 % alkohola. Da družina povprečno živi in še šola hčerko, imajo 120 konj, 20 kobil, 600 glav koz in ovc, 30 glav goveda. Meso prodajajo na lokalno tržnico. Ni jim treba plačevati davka, nimajo položnic in denar od prodaje je čisti dohodek. Nomadske družine imajo malo lastnine, da se lažje premikajo in selijo. Mongolijo pokrivajo pašniki 80 %, njiv je 1 %, kjer gojijo žita. Šole in zdravstvo imajo podobno kot pri nas. Mongoli so po duši nomadi, veseli po naravi, vedno nasmejani in preprosti.

V nekaj dneh nam je uspelo videti le 10 % dežele. To so mogočna prostranstva, kjer v glavnem občudujemo naravo, si ogledamo nekaj divjih dolin, puščavskih sipin, rdečih klifov, se vozimo med redkimi naselji, prenočujemo ob jezeru Ugi, ob puščavski reki Ongi, kjer nam večkrat pot presekaajo črede konj, kamel ... Cest ni, to so kolovozi, ki me spominjajo na naše poti med njivami, največkrat pa še teh ni. Na poti smo imeli

kar tri gumi defekte, preden smo prišli v mesto Karakorum, ki ga je ustanovil velik Džingiskan. V svetovno zgodovino stopi, ko so ga kot Temudžina izvolili za kneza. Že zgodaj pokaže svojo vojaško in politično nadarjenost. Uspelo mu je združiti 9 plemen in svojemu ljudstvu dati občutek skupne identitete in ga naučiti bojevanja. Postal je veliki kan in dobil ime Džingiskan, kar pomeni gospodar sveta. S Karakorumom so povezani najslavnejši trenutki mongolske zgodovine in mesto že v 14. st. postane multiversko in multietično, ter svetovljanska prestolnica, središče sveta. Pomnike preteklosti si ogledamo v muzeju, se sprehodimo po ogromnem prostoru, kjer je nekoč bilo veliko mesto, danes pa je tukaj samostanski kompleks, nekaj templjev in arheološko najdišče, zanimivo za številne arheologe. Zaradi izjemnega kulturnozgodovinskega pomena, je mesto Unesco uvrstil na seznam svetovne dediščine.

Krog potovanja sklenemo v Ulan Batorju, 11. Julija, da ne zamudimo otvoritve praznovanja festivala Nadam. To je največje, najpomembnejše in najbolj barvito praznovanje v deželi. Izvira še iz časov Džingiskana in v treh tradicionalnih veččinah lokostrelstvu, rokoborbi in konjskih dirkah se pomerijo moški. Otvoritev je spektakularna. Istočasno praznujejo dan neodvisnosti in je dela prost dan. Ljudje od blizu in daleč so v tradicionalnih oblačilih, moški v

dolgih svilenih prepasanih tunikah, ženske v najboljših oblekah, otroci pa so še dodatno okrašeni. Program otvoritve traja dobri dve uri in zgleda kot otvoritev olimpijskih iger. Prisotne nagovori sam predsednik države, ki je prav tako v mongolski opravi. Vmes se prižge ogenj in skupine si sledijo v povorki, nastopih. Resnično veličastna predstava in režiser je odlično izvedel interpretacijo posameznih obdobij zgodovine, vse do prikaza današnje Mongolije. To se z besedami ne da opisati, to je potrebno doživet. Mesto je kot ohromljeno, vsepovsod veliko ljudi, prometa, zabave, kulinarike in druženja. Manjši festivali so okoli tega datuma tudi v vseh večjih krajih države.

Želim si, da bi ta košček sveta, ki je nekako sam zase, oaza miru, prvobitnosti, kot neka tampon cona med dvema velesilama Kitajsko in Rusijo, še dolgo ostal tak kot je. Vlak pa je že pripravljen, da vstopimo, da se po kraku transmongolske železniške proge odpeljemo proti severu, v Sibirijo, kjer me čaka novo popotniško doživetje.

Marinka Jerič

Mnogo novosti v prehranjevanju (2)

Tako kot nekoč, še danes na primer v Domu Janka Škrabana v Beltincih pletejo venčke iz pšeničnega in ječmenovega klasja, ki mu dodajajo sivko. Z leve proti desni: Smilja Rosič, Jolanka Počič, Slava Špindler in Petra Vöröš. Prva in četrta sta spodbudili pletenje.

Z uničenjem znatnega dela vinogradništva se je spremenil, kot piše Vilko Novak, značaj uživanja opojnih pijač. Zato je moral gospodar zaradi zahteve kmečkih težakov poleti in jeseni pijačo kupiti.

Najbolj pa se je spremenila kuhinjska oprema, ki se je »pomeščanila«.

Mnogo novega je zlasti v železnem in pločevinastem priboru in posodi v kuhinji in shrambi, ki izpodriva domače lončene izdelke, pa tudi v porcelanu in steklovini, kar je reprezentiralo naprednost kmečkega gospodinjstva.

Močno so se spremenile tudi navade ob gostijah in življenjskih in letnih praznikih, ki so iz leta v leto preprostejše.

Domačnost in socialno zakonitost življenja v sodelovanju življenjske skupnosti ob takih priložnostih deloma izpodriva gostilniško življenje.

Sočasno s starimi posodami izginjajo stare vraže, ki so spremljale pripravljanje živil in jedil, uživanje in povezanost s človekom in živaljo.

Vrste jedil in pijač se v posameznih delih Prekmurja bistveno ne ločijo. Največje so razlike v poimenovanju zaradi narečnih posebnosti na Dolinskem, Ravenskem, Goričkem in Bojnečkem in

še to v manjšem obsegu.

Primerjava z drugimi slovenskimi pokrajinami pokaže, da je glede pijač in prehrane bilo še največ podobnosti s sosednjim Murskim poljem in Slovenskimi goricami.

Novak piše, da je bilo značilno za prehranjevanje v Prekmurju in okoliških pokrajinah ravnotežje med močnatimi jedmi in okopavinami, medtem, ko je na zapadu Slovenije ponekod še prevladovala prehrana iz ajde, prosa, repe, zelja in krompirja, drugod pa iz mlečnih izdelkov in koruze.

Glede prehrane in pijače ni bilo bistvenih razlik s sosednjim avstrijsko-nemškimi etničnimi ozemlji.

Veliko enakega ali podobnega je bilo v vsakodnevnem življenju na ozemlju med srednjo Donavo, Dravo in zgornjo Muro, hrvatskim Zagorjem, Medimurjem, Prekmurjem z Dravskim poljem, Slovenskimi goricami, od avstrijskega ozemlja pa v okolici Radgone, razširjene do graške kotline, od madžarskega ozemlja na zahodu pa Orseg do Rabe, na vzhodu pa Goosej in Hetes.

V Prekmurju so tudi uživali vse tiste rastline, ki jih v podobnih geografskih

razmerah uživajo tudi drugod: kislico, hmelj za kvašenje, žir, želod, razne jagode, gobe, med sokovi pa zlasti brezov sok.

Malo je bilo v Prekmurju ostankov primitivnega lova, ki je bil zaradi malo gozdov omejen na poljske živali.

Tudi v Prekmurju so bili znani splošni način lova ptičev in zajcev na žimnate zanke, pasti v obliki nastavljenih desk in še bolj komplicirane lesene pasti.

Pomembnejši od lova je bil ribolov, zlasti na Muri, ki je bil podoben na širšem območju.

Zanimivo je bilo sušenje živil na soncu, vetru in v dimu. V Prekmurju so meso sušili samo v dimu na odprtih ognjiščih.

V Prekmurju so sušili na soncu tudi sadje in kravji sir.

Starodavni način kvašenja so prakticirali pri rastlinskih živilih, kot so zelje, repa, kumare, paprika in gobe. Zelje in repo so tudi teptali z bosimi nogami, repo in krompir pa so zakopavali.

V ravninskem delu Prekmurja so bili zelo razširjeni spleteni in leseni kokoričnjaki za hranjenje koruze. Znani so bili tudi slamnati koši različnih oblik za hranjenje žita, semen, suhega sadja in moke.

V Prekmurju so zrnje, moko in mleko hranili v lesenih skrinjah z ravnim pokrovom.

Pri pripravljanju jedil je na prvem mestu oskrba z vodo. V Prekmurju je bilo najbolj razširjeno zajemanje vode z ukrivljenim drugom in vrvo na kolesu. Nekoč so tudi v Prekmurju netili ogenj z drgnjenjem lesa ali kamna. Oboje so zamenjale vžigalice.

Kuhinja, kot poseben prostor za kuhanje in peko, je predstavljala v prekmurski hiši že najnaprednejšo stopnjo razvoja ognjišča in peči. Kljub temu pa so ponekod poznali še kuhanje na odprtem ognjišču in ne na štedilniku. Med kuhinjskim orodjem so glede preproste oblike in starine lesene grabljice, omela s cunjo, slamo ali koruznim biljem, loparji za kruh in kolače, železne burkle in trinožniki.

Lončena posoda, izdelana od domačih obrtnikov, zavzema še vedno prvo mesto v prekmurski kuhinji in shrambi. Med priborom so še vedno ostanki najstarejših domačih izdelkov- lesene

žlice in vilice.

Znani slovenski etnolog prof. dr. Janez Bogataj, avtor številnih knjig s področja etnologije, je o prehranjevanju na Slovenskem zapisal: » V srednjem veku in na začetku novega veka so bile prevladujoče jedi močniki, razne vrste žitnega zdroba in kaše. Sir je bil osnovno živilo. Od stročnic je bil priljubljen bob, od mesa so uživali svinjino in govedino, oboje posušeno v

dimu ali na zraku, ob praznikih so pekli tudi pogače. Tudi perutnina je imela velik pomen v prehrani. Od 10. stoletja naprej imamo poročilo o domačem varjenju in pitju piva, ki je bilo poleg vina pomembna pijača. Med začimbami ima na Slovenskem najdaljšo zgodovino čebula, sicer pa so bile jedi v povprečju veliko manj začinjene kot v sodobnem času. V prehrani so bili manj zastopani mleko, zelenjava in sočivje. Tako

skromna in enostranska prehrana je bila posledica fevdalnih odnosov, saj so bile ponavadi vse boljše prehrabene sestavine in kulinarčni izdelki na seznamu obveznih dajatev zemljiškim gospodom.«

Tone Štefanec

Prihodnjič:

Mnogo živil so uživali surovih (3)

Ah, to učenje

Začelo se je novo šolsko leto. Naši šolarji so vzeli svoje šolske torbe in odkorakali novemu znanju ter izzivom naproti. Upam, da ste se straši skupaj z njimi v počitnicah spočili, uživali, ugnali kako norčijo in si nabrali dovolj moči za novo šolsko leto. Učenci bodo iz šole zopet prihajali polni znanja, novih izkušenj, pa tudi z domačimi nalogami. Včasih imamo s slednjimi več opravka starši kot pa sami učenci. Težava nastane že na začetku, saj otroci niso motivirani za delanje domačih nalog, ali pa so enostavno preveč utrujeni od vseh mogočih aktivnosti, da bi z zavzetostjo naredili domačo nalogo in se učili. Včasih niti slaba ocena ne vzpodbudi otroka, da bi prevzel odgovornost za delanje svojih domačih nalog in učenje. Pri tem je zelo pomembna prisotnost staršev. Otroku je pri učenju in delanju nalog koristno postaviti omejitve. Starši se lahko iz svojih izkušenj spomnimo, da včasih naredimo kakšno stvar ali delo, ki nam ne »diši«, samo zato, ker imamo npr. v službi postavljen časovni rok oziroma smo nekemu nekaj obljubili, obljuba pa dela dolg. Enako je z učenjem in domačimi nalogami. Otroci naj skupaj s starši izdelajo urnik, kdaj naj delajo domače naloge, kdaj in kje se naj učijo. To naj upoštevajo in ko opravijo svoje delo, imajo čas za druge aktivnosti in prosti čas. Na začetku sigurno ne bo lahko, ampak tak red bo prinesel dobre rezultate in posledično se bo nuja spremenila v zadovoljstvo in prostost. Otroci bodo tako bolj sproščeni, saj bodo vedno pripravljene na naslednji šolski dan; ne bo jih strah, ali bodo vprašani, saj bodo

na to pripravljene. Na začetku naj starši otroka opominjajo na dogovorjeno uro za šolske obveznosti, postopoma pa bo otrok ob dogovorjenem času sam sedel za pisalno mizo in se lotil dela, saj mu bo to prišlo v navado. Tudi pregovor pravi: Navada je železna srajca. Velikokrat otroci, še posebej najstniki, mislijo, da jim starši s postavljanjem meja in pridiganjem ne zaupamo, ampak, dragi starši, naši otroci rabijo meje, kajti le-te so največja popotnica za njihovo življenje. To je znak, da jih imamo radi, da nam ni vseeno zanje. Starši, ki želijo svojega otroka vzgojiti v svobodno osebo, ga morajo naučiti, mu privzgojiti trden občutek za meje. Učenje meja pa ne pomeni le učenje zapovedi in prepovedi. Pomeni, da ima otrok možnost prepoznavati posledice, ki jih prinese njemu in drugim prestopanje meja. Šele na podlagi poznavanja posledic se lahko svobodno in zavestno odloči, ali jih bo prestopal ali spoštoval. Učenje z zapovedmi in prepovedmi tega ne omogoča, saj strah pred kaznijo hromi svobodno izbiro.

Bolj kot kdaj koli prej pa se naši otroci, še posebej mladostniki, zavedajo svojih pravic. Sprašujejo se, kje je ob stalnem

nadzoru staršev in učiteljev njihova osebna svoboda. Odrasli razumemo, da se učencem včasih upira zgodaj vstajati, hoditi v šolo, se učiti in pisati teste. Ampak, lahko jih potolažimo, da tudi to enkrat mine. Razložimo jim, da ima vse svoj namen, tudi naše preverjanje, nerganje in nadzor. Pogovor lahko navežemo na otrokove želje onkraj končanega obveznega izobraževanja. Če ima otrok že v osnovni šoli cilj, ki bi ga v življenju rad dosegel, je to lahko odlična motivacija tudi takrat, ko ima slab dan in se mu ne ljubi učiti.

Otrok lahko iz tega razbere, koliko se lahko zanese nase. Če na teden izpolni postavljeno kvoto za učenje, to pomeni, da je svoj zadani cilj izpolnil. Ob tem ga lahko pohvalite in mu poveste, da ste ponosni nanj, ker se drži zastavljenih ciljev in se posledično lahko zanese nase, vi pa nanj. To je za otroka zelo pomembno, kajti ko bo dojel, da se lahko npr. pri učenju zanese nase, se bo lahko zanesel nase tudi v drugih situacijah. To otrokovo lastno prizadevanje pa lahko pozitivno vpliva na njegove sošolce in prijatelje. Ampak otrok še tega ni zmožen sam spoznati, zato smo starši tisti, ki ga pripeljemo do tega uvida.

*Majda Baligač
magistrica zakonskih in
družinskih študijev*

Indijanske modrosti

Indijanske modrosti in razumevanje življenja nas lahko naučijo marsikaj. Prisluhnjimo jim in jim dovolimo, da nam odprejo um in srce.

- *Ne boj se jokati. Jok bo osvobodil tvoj um žalostnih misli.*
- *Bolje imeti manj nevihte v ustih in več bliskanja strel v rokah.*
- *Niso mrtvi tisti, ki živijo v naših srcih.*
- *Rastline so naši bratje in sestre. Govorijo nam in slišimo jih lahko, če jim prisluhnemo.*
- *Spoštuj vse, kar je na Zemlji.*
- *Preden ješ, si vedno vzemi čas, da se zahvališ za hrano.*
- *Ko pokažemo spoštovanje do drugih živih bitij, nam te vedno spoštovanje vrnejo.*
- *Zdravljenje ne pomeni, da škode nikoli ni bilo. Pomeni, da škoda ne nadzoruje več našega življenja.*
- *Človek nima moči, ampak ima odgovornost.*
- *V vsakomur izmed nas je bitka dveh volkov.*

- *Ne kaj vidiš, ampak kako vidiš. Ne kaj slišiš, ampak kako slišiš. Ne kaj čutiš, ampak kako čutiš.*
- *Tako kot si travne bilke ena drugi nežno kažejo obraze, bi moral delati tudi človek. To je bila želja starih očetov sveta.*

- *Vedno se vračamo k svojim prvim ljubeznim.*
- *Tisti, ki imajo eno nogo v kanuju in eno v čolnu, bodo padli v reko.*
- *Tragedija življenja ni smrt, temveč tisto, kar pustimo, da umre v nas, ko živimo.*
- *Nekatere stvari vam padejo v oči, a prizadevajte si le za tiste, ki vam padejo v srce.*
- *Šele takrat, ko bo posekano zadnje drevo, šele takrat, ko bo zastrupljena zadnja reka, šele takrat, ko bo ujeta zadnja riba, šele takrat boste ugotovili, da se denarja ne da jesti.*

Naj bodo Vaši dnevi v prihajajočih mesecih pestri, zanimivi in raznoliki ter polni pozitivnih in prijetnih presenečenj.

**Za Vas izbrala
Lilijana Bežan Horvat**

Dober dan, draga šola

(Karolina Kolmanič)

Ponedeljkovo jutro na robu mesta je veselo kot povsod po svetu.

Mlečno siva megla je ležala nad zemljo kakor neprosojna zavesa. Gruča otrok stoji na začetni postaji, ki je že nekako na deželi in čaka šolski avtobus. Tisti prvošolčki čepijo še na šolskih torbica in najraje bi se zleknili v postelji; večji se podijo med njimi in vpijejo, tako da hropečega vozila, ki se privleče izza ovinka, niti ne slišijo. Umaknejo se šele, ko pritipajo medli žarometi, ki zro v njih kakor čemerne oči.

Veliki si s komolci utirajo pot in se hrupno spuščajo na sedeže, da vzmeti pod njimi ječijo. Šofer s svojim hreščočim tonom zopet posvari in oddrda že stokrat ponovljeni stavek: »Pozdraviti ne znate, ha! V živalski vrt, ne v šolo!«

»Breda, daj tisto dolgovezno slovnico!« zavpije Peter na sedežu za šoferjem in že odpira torbo.

»Ne dam! Tu ne moreš pisati, « odvrne Breda z druge strani.

»Za »Minico« si napisala spis?« se obrne Peter k Tanji.

»Sem, a sam znaš več angleščine kot jaz in ker že vsi občudujete njeno minico, napišite še njeno nalogo. Konec! V šoli morda dobiš,« je odrezava Tanja.

Borut pa le skuša nekaj napisati. Vendar šofer tako veselo zavira in se zopet zažene in na postajališču zavozi slalom, da črke kar pijane obvisijo na papirju in jih nihče ne bi zložil v besede; nakar ga še sosed dregne s komolcem in čez vso stran se zariše dolga črna proga kot železnica.

»Bedak stari!« se utrne iz Borutovih ust in oči besno pobjskavajo.

Šoferjeva ušesa ulove žaljivke in Borutov zaničljiv izraz v ogledalu, nakar pisne vprašanje: »Kdo je bedak? Takoj boš na cesti!«

»On, Peter, ki me je ruknil,« je brž odpel Borut.

»Imaš srečo, sicer bi zdaj bežal za

avtobusom,« je spravljivo dodal šofer in pridno zaviral pred semaforji in nato speljal tako, da se je avtobus tresel kot pri potresu sedme stopnje.

»Zamudil bi Minico in še Iksa,« mu je šepnila Breda, kajti ona ne bi ostala na cesti, neupravičene ure so zanjo tuje.

Res, da se še nikdar ni kaj takega pripetilo, a lahko bi se, ker bi vsak normalen zemljan ob tako veseli menažariji izgubil živce.

Pred šolo je vozilo ustavilo.

»Srečno, vi vi! Pozdraviti bi se že lahko naučili!« je zopet zabentil šofer in zaloputnil vrata.

In tako se je ponavljala živahna vojna ves teden. Mali so se stiskali na sedežih, varovali svoje premoženje – torbice in celo pozdravljali voznika. A kaj ko se je njihovo tiho prizadevanje za prijaznost kar zgubljalo med hrupnimi glasovi velikih. Najlepše zveneči stavek o živalskem vrtu se je zgubil. V petek, po pouku, so se zdeli učenci vendarle že malo zdelani. Jesensko sonce jih je zvabilo na južno stran šole, kjer so čakali avtobus. Prvi so vstopili in celo pozdravljali voznika. Tudi on je očitno že mislil na oddih, ki sledi in je kar prijazno odkimaval. Pod brčicami se je pokazala lepa vrsta belih zob, te so le redko videli, da so že menili, da jih sploh nima.

In zgodil se je čudež! Vozilo je ustavilo še nekajkrat; nato je predzadnjo postajo kar prevozilo.

»Hej, stojte! Izstopimo!« je zvenelo ubrano, kot bi dirigiral strogi zborovodja.

Potem je vozilo kar mirno drselo po cesti in ko je prevozilo tudi zadnjo postajo, so se mladi potniki že plaho začeli ozirati proti vozniku rekoč: »Postaja, naša postaja!«

Šofer pa nič. Kar naprej še ovinek in nato še in še. Peter, ki mu nikdar ni zmanjkalo humorja, se je veselo hahljal proti skisanim: »Kar imeniten ta izlet. Stric, da nas ne peljete nazaj v šolo k dopolnilnemu pouku!«

»Danes gotovo ne. Saj ste učitelje vsaj približno že tako izmozgali kot mene. Vikenda jim pač ne bom pokvaril,« je zavrnil sum in se zopet začel sumljivo hahljati.

Avtobus je še enkrat zahropel, nato so zacvilile zavore. »Hej, tu smo!« je vzkliknil in naredil nadvse pobožen obraz.

»V živalskem vrtu!« je zopet zadonelo v zboru.

»Ja, saj sem vedno govoril, da ste za tja,« je povedal jasno in se tipal po levi strani suknjiča.

»Ampak zastoj nas ne sprejmejo. Mi pa smo brez denarja, suhi,« se je ustil Borut.

»Gremo! Je vse zmenjeno!« je vodil svojo nagajivo četico šofer. Ta je voljno koračila za njim... v živalski vrt, se razume.

Že pri bežnem ogledu so vsi ugotovili, da so živali vsaj približno takšne, kot so bile včeraj in pred tednom, le mali srnjaček je zrasel za nekaj centimetrov, pravzaprav so se raztegnile le noge in zato je drobno telo tičalo nekje smešno visoko. Ja, in še lepe enakomerne bele lise so izgubile svojo belino in se nekako zlile z rjavo v komaj zaznavne madeže. Še lep sončen dan je pripomogel, da so vozači na ves glas občudovali živalski vrt in seveda šoferja, ki je edinstven in sploh prima fant.

Ponedeljkovo jutro je bilo za spoznanje še bolj megleno. Vozači pa so nestrpnost čakali avtobusi in vsi vprek vpili: »Dobro jutro!«

Vsakemu seveda šofer ni odzdravil, utegnil pa je vprašati: »Borut, imaš nalogo? Breda, si dobro spala? Mihec, pazi na prste!«

Čudovit voznik, vam rečem! Vozači, si želite takega? Mi tudi. Iščite in najdete ga, saj so še med nami. Vozijo stare in dotrajane avtobuse vseh vrst in barv in lahko zavijejo s ceste in ustavijo pri vsaki hruški.

